

ATEITIS

1958, RUGSEJIS, NR. 7

ATEITIS

eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1958 METAI

Nr. 7

RUGSĖJIS - SEPTEMBER

Redaktorius — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS — Da-
nutė Aleksandravičiūtė - Bobelienė,
Gintrė Banaitytė, Sigitas Leimonas,
Gediminas Naujokaitis.

Visą spausdinamą medžiagą redakci-
ja taiso savo nuožiūra. Nepanaudoti
straipsniai grąžinami autoriui pra-
šant.

Administratorius — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.
Tel.: GLEnmore 2-2923

Prenumerata metams \$5.00 pagal
JAV dol. kursą

Garbės prenumerata metams \$10.00.

Atskiro numerio kaina 50c.

**LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH
MAGAZINE**

Published monthly, except July and
August, by the Lithuanian Catholic
Youth Association

“A t e i t i s”

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription \$5.00 per year.

Single copy 50c.

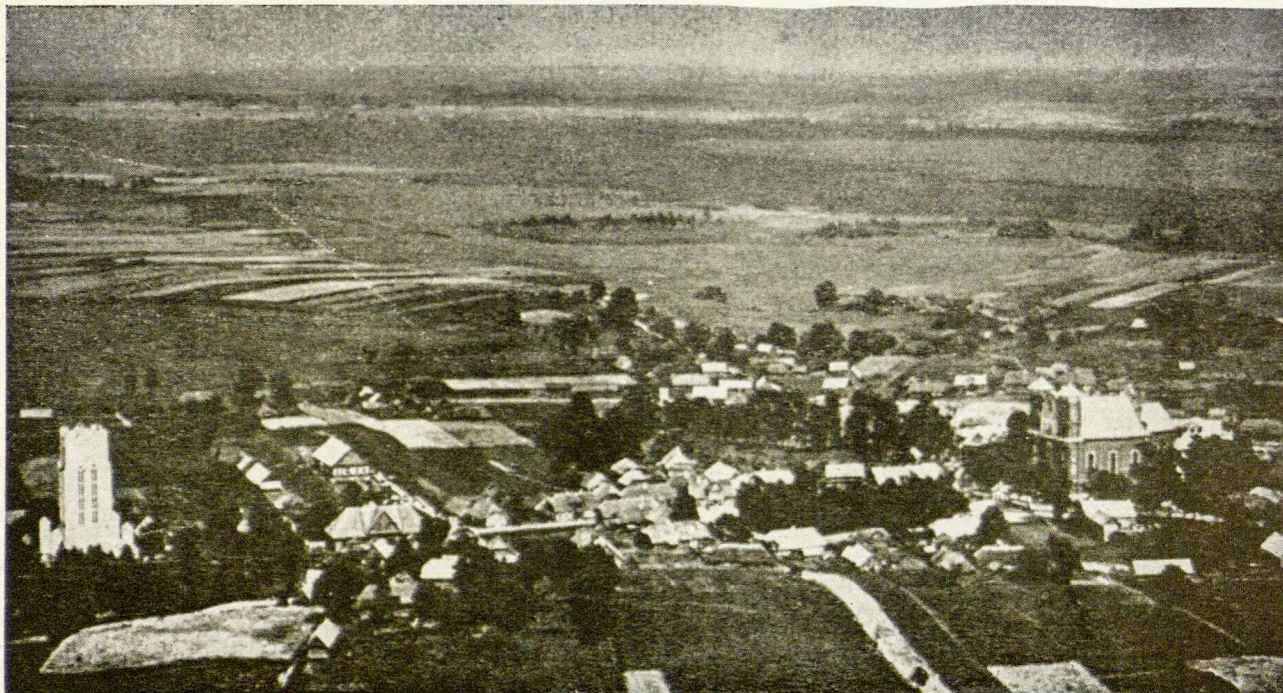

Entered as second-class matter at
the post office at Brooklyn, N. Y.
March 31, 1950 under the Act of
March 3, 1897.

Second-class postage paid at
Brooklyn Post Office.

T U R I N Y S

J. Vaišnora, M.I.C.	
Šiluva	145
J. Sakalas	
Giesmė Marijai (eilėraštis)	149
Alfa Sušinskas	
Kaip miške šauki, taip miškas atsiliepia	150
N. Arimas	
Poetas	151
Nerima Narutė	
Rudens simfonija, Pjūtis (eil.)	152
Saulė Liulavičiūtė	
Graži jaunučių vasara	153
Jadvyga Damušienė	
Jaunučių vasaros stovyklai praūžus	154
Jūra Gailiušytė	
“Kelionė po Lietuvą” Dainavoje	156
Alma Mater šių metų baigusieji ateitininkai	160
Vokietijos ateitininkų sendraugių suvažiavimas	163
Jonas Staškevičius	
Kanos ateitininkų stovykla	164
Julija Jurgelevičiūtė	
Sao Paulo jaunimo šventė	165
Sportas	
Ed. Šulaitis — šių metų sportinės sukaktys	166
Atskleista knyga	
Pr. Naujokaitis — “Smilgačių ekvarelė”	167
Kreivos Šypsenos	168
Viršelyje — Vėliavos pakėlimas moksleivių ateitininkų sto- vykloje Dainavoje. Nuotr. V. Valaičio.	

Šiluvos bendras vaizdas

ŠILUVA

J. VAIŠNORA, M.I.C.

LANGUOTOSE Žemaitijos lygumose, tarp amžinai žaliuojančių pušų, iškyla baltas Šiluvos koplyčios pastatas ir bažnyčios siluetas. Žmonių minios prieš rugsėjo 8 d. iš visur traukia Šiluvos link. Pamatę Šiluvos bokštus, klaupia ant kelių pirmajam pasveikinimui tos, kuri prieš 350 metų pasirodė Šiluvos žemėje, o lūpos maldingai kartoja pasveikinimo žodžius: „Sveika Marija, malonės pilnoji“.

Šiluva yra garsi jau nuo XV a. vidurio. Netrukus po Žemaičių krikšto (1413 m.) dabartinės Šiluvos vietoje, tada vadinamoje Šilas arba Būda, Geišių dvaro (prie Raseinių) tėvūnas, kuriam priklausė Šilas, Vytauto bendradarbis Petras Gedgaudas 1457 m. įsteigė pirmąją Marijos Gimimo vardo Šiluvos bažnyčią ir apdovanojo ją gausiais turtais. Netrukus Šiluvos bažnyčia pagarsėjo kaip Marijos šventovė ir į titulinę šventę — rugsėjo 8 d. — rinkdavosi gausios ne tik žemaičių minios, bet ir prūsų lietuviai. Net ir tada, kai jie varu buvo paversti protestantais (1525 m.), dar ilgai lankydavosi Šiluvoje. Tuo apie 1555 m. skundėsi pirmosios lietuviškos knygos autorius, Ragainės protestantų klebonas Martynas Mažvydas Prūsų hercogui Albrechtui, šaukdamasis jo išikišimo sulaukyti ir bausti jo parapiečius, besilankančius Žemaičių šventėse. Tarp tokių Prūsų lietuvių lankomų vietų išvardinta ir Šiluva, į kurią iš Ragainės apylinkių oro linija yra apie 90 km, o vingiuotais paupių ir miškų keliais dar toliau.

Protestantizmo bangai ėmus plūsti iš Prūsų į Žemaičius, o ponams didikams pasigožėjus bažnytinių turtų, naujas Šiluvos valdytojas Jonas Zaviša apie

1532 m. perėjo į liuteronus ir pasisavino Šiluvos bažnyčios žemes. Atrodo, kad katalikų bažnyčios jis nelietė, o liuteronų reikalams už pusės km nuo Šiluvos (šiandieniniame Zbarų kaime) apie 1533 m. pastatė koplyčią.

Kai protestantizmo tarpusavio karuose ėmė viršų kalvinistai, Rietavo tijūno Morkaus Vnučkos našlė, uoli kalvinistė, 1591 m. nupirko iš Merkelio Zavišos Šiluvos bažnyčios turtus ir užrašė juos kalvinistams su sąlyga, kad Šiluvoje būtų pastatyta mūrinė kalvinistų bažnyčia, aprūpinta jau anksčiau įsteigta kalvinistų dvasininkams ruošti mokykla ir įsteigta prieiglauda. Apie tą laiką buvo nugriauta ar sudeginta katalikų bažnyčia. Įsteigus Šiluvos kalvinistų parapiją, gyventojai varu buvo priversti išpažinti „naująją“ tikėjimą ir lankyti kalvinistų maldos namus. Paskutinis katalikų klebonas, negalėdamas Šiluvoje išsilaikyti, dar kiek anksčiau sudėjo brangesnes bažnyčios reikmenes ir dokumentus į geležinę skrynį ir užkasė ją į žemę ties dideliu akmeniu, o pats pasišalinęs iš Šiluvos. Atrodė, kad su katalikybe Šiluvoje yra visiškai baigta. Šioje Marijai pašvęstoje vietoje nutilo žemaičių maldos ir giesmės Dangaus Karalienei.

Betgi po pirmojo smūgio Lietuvos katalikai pradėjo atsigausti. 1588 m. Lietuvos Statute buvo įrašytas nuostatas, kad katalikams turi būti grąžinti jų bažnyčių neteisėtai nusavinti turtai. Uolus žemaičių ganytojas vysk. Merkelis Giedraitis pradėjo teisiniu keliu jėškoti užgrobtų bažnytinių turtų ir bažnyčių. Jo darbą tęsė uolus pagelbininkas, vyskupijos oficiolas

Marijos apsireiškimas šiluvoje

kun. Jonas Smolka Kazakevičius. Jis 1607-14 atgavęs iš kalvinistų Kelmės bažnyčią, tuo pat laiku ėmė klibinti ir Šiluvos reikalą, bet trūko dokumentų, įrodančių Šiluvos bažnyčios nuosavybę. Tokioje beviltiškoje būklėje isikišo dangus, ir pati Marija pareiškė teises į Šiluvos žemę ir žemaičių širdis.

Vieną dieną (tai galėjo būti apie 1608 m.) piemenėliams, ganantiems gyvulius bažnytinėse žemėse, ant didelio akmens pasirodė graži palaidais plaukais moteriškė, laikanti ant rankų vaikelį ir graudžiai verkianti.

Vaikai nustebę žiūrėjo į šį vaizdą ir nedrįso moteriškės kalbinti. Grįžę vakare namo, papasakojo namiškiams, ką jie matė. Žinia buvo pranešta ir kalvinistų katechetui (pamokslininkui), bet tas tik pasijuokė iš vaikų pasakojimo. Sekančią dieną būrys smalsuolių susirinko prie akmens. Atėjo ir kalvinistų katechetas su mokytoju Saliamonu ir ėmė bartis ant žmonių

bei varytis juos namo. Tik staiga ir vėl ant akmens pasirodė nuostabiąjį verkianti moteriškė. Apglūmęs kalvinistų katechetas išdrąsinęs paklausė: "Mergaitė, ko verki?" Ši atsakė: "Verkiu dėl to, kad šioje vietoje, kur buvo garbinamas mano sūnus ir šlovinamas mano vardas, dabar čia ariama ir sėjama". Tai pasakiusi pranyko. Kalvinistų vadai, negalėdami paneigti daugelio matyto reginio, žmonėms aiškino, kad tai būta velnio pinklių.

Nustebusiems, nežinantiems ką manyti žmonėms vienas aklas senelis aiškino: "Manykite, ką norite, o aš jums sakau, kad ant akmens pasirodė ne koks nors gundymas (kaip aiškino kalvinistai), bet švenčiausioji Mergelė su Sūneliu, kurios garbei anoje vietoje stovėjo senobinė katalikų bažnyčia, prieš daugelį metų ponų nugriauta".

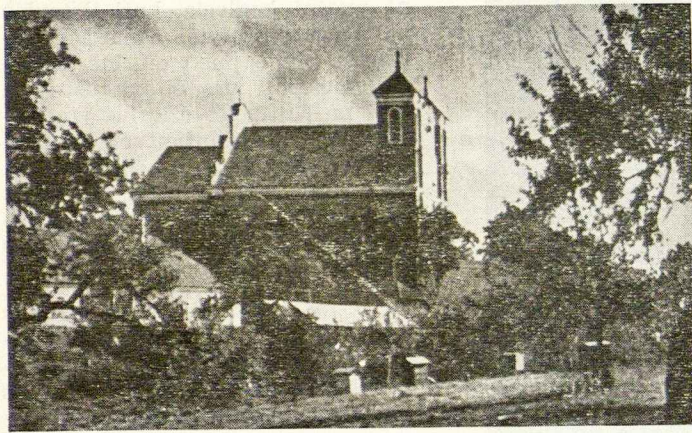
Apsireiškimo garsas plačiai pasisklido po Žemaitiją. Jis pasiekė ir

žemaičių vyskupo kūrį. Oficialas kun. Kazakevičius nuvyko į Šiluvą ir rūpestingai apklausinėjo visus, kurie buvo apsireiškimo liudininkai. Gaila, nėra išlikęs to apklausinėjimo protokolas, jei tokį kun. Kazakevičius buvo surašęs. Tačiau iš to, kad vyskupijos valdžia nėra paneigusi apsireiškimo fakto (kaip vėliau yra padariusi Ugionyse) ir neuždraudusi žmonėms apsireiškimo fakto garsinti, pats apsireiškimas, kad ir nedokumentuotas, negali kelti abejonių. Tą patvirtina ir gyva žmonėse išlikusi tradicija.

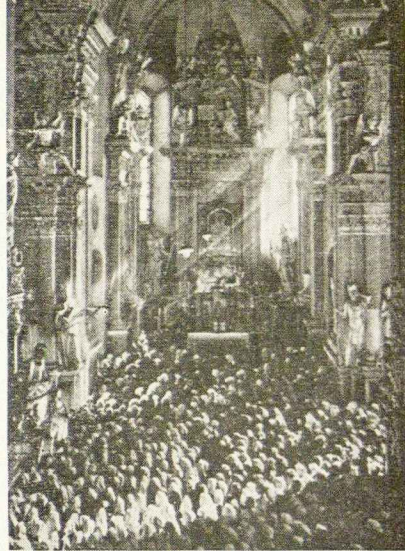
Visoje šių nepaprastų įvykių istorijoje žymią rolę suvaidino jau minėtas aklas senelis. Jis girdėdamas, kad Šiluvos bažnyčiai atgauti trūksta dokumentų, prasarė žinąs, kur yra paslėptos bažnyčios brangenybės ir dokumentai. Kun. Kazakevičiaus prašomas, sutiko kad ir apgraibomis nurodyti skrynios pakasimo vietą. Atvestas prie akmens, staiga praregėjo. Tai buvo pirmasis stebuklas Šiluvoje po Marijos apsireiškimo. Nurodžius vietą, kur kasti, buvo rasta skrynja (ji ir dabar galima matyti Šiluvos bažnyčioje), o joje Marijos paveikslas, vienas brangesnis arnotas ir bažnyčios steigimo Petro Gedgaudo duotas raštas. Kun. Kazakevičiui brangiausias radinys buvo dokumentai, kuriais remdamasis 1612 m. patraukė Šiluvos kalvinistus į teismą, reikalaudamas grąžinti katalikų bažnyčios turtais. Teismuose sėdėjo veik vieni protestantai didikai, todėl byla buvo sunki. Betgi perėjusi per kelias instancijas, pagaliau Vilniaus Tri-

Stebuklingas paveikslas didžiajame altoriuje

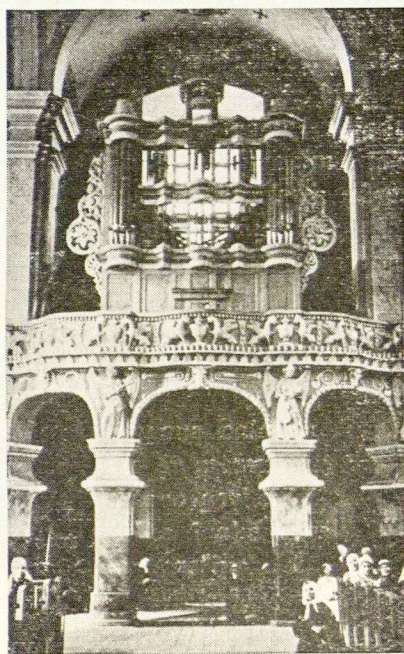
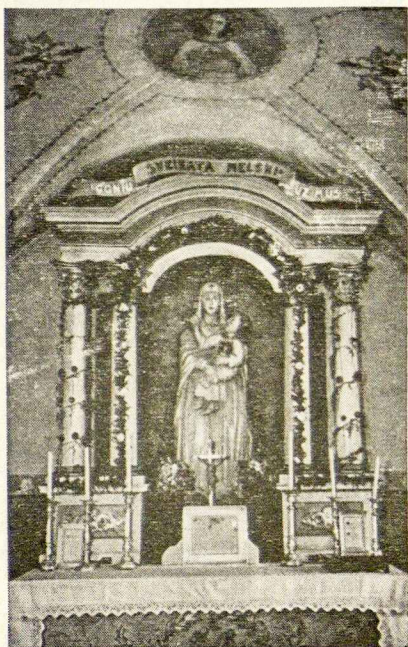
Bažnyčia

Bažnyčios vidus

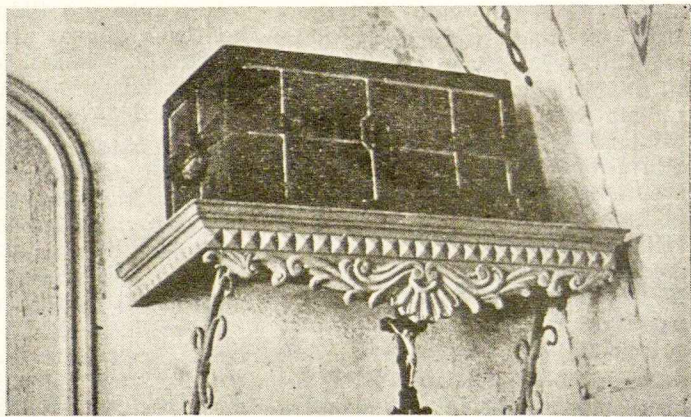
ŠILUVOS VAIZDAI

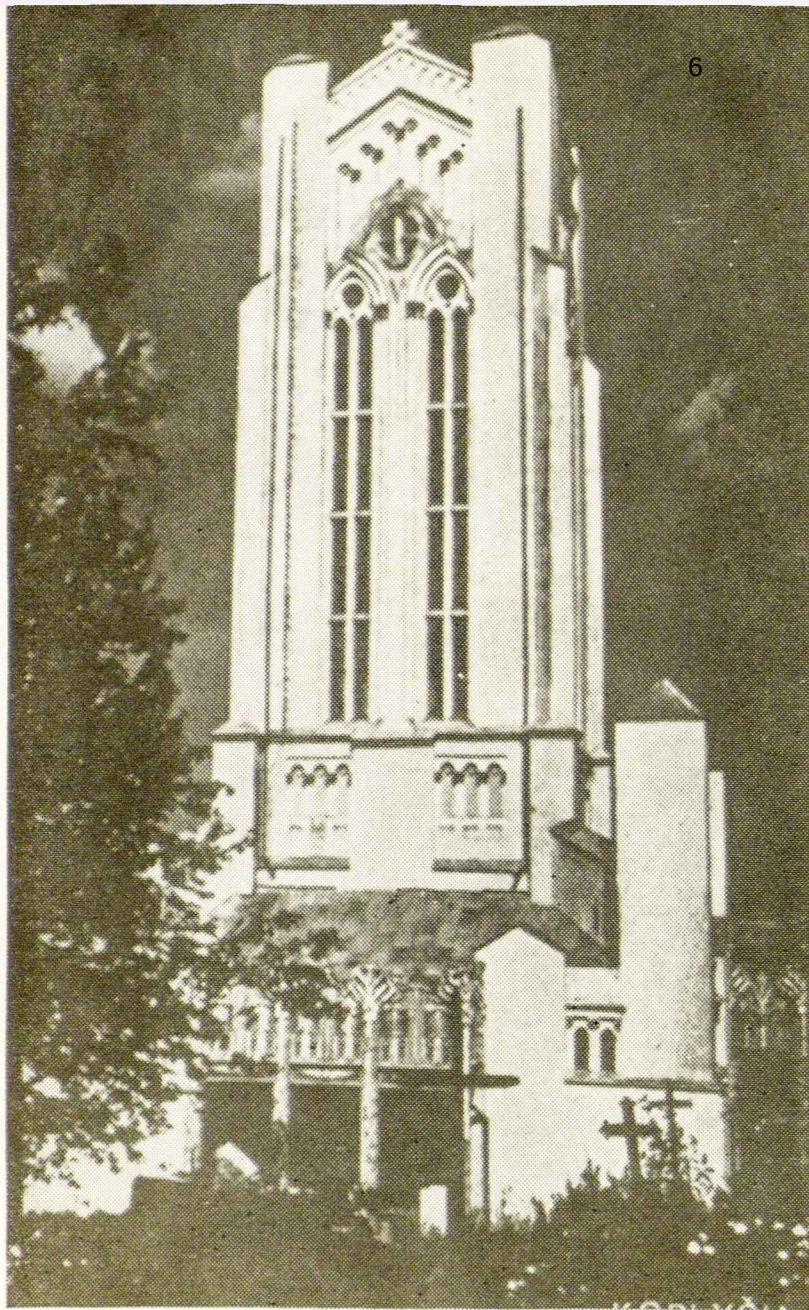
Koplytėlės altorius bažnyčioje

Vargonai

Atrasta skrynja su bažnyčios daiktais

Šiluvos koplyčia

bunole 1622 m. galutinai laimėta. Teismo sprendimas buvo įvykdytas 1623 m.: atgauta dalis bažnytinių žemių, o iš bažnyčios reikmenų tik vienas varpas su lotynišku įrašu: "O žydinti Rože, skaisti Dievo Motina".

Kun. Kazakevičius, tapęs Šiluvos klebonu, netrukus apie 1627 m. pastatė medinę katalikų bažnyčią, kuri tuoj pasirodė permaža esanti, nes žmonių minios dėl Marijos apsireiškimo ir paveiklo atradimo (kuris buvo patalpintas didžiajame altoriuje) gausiai plūdo į Šiluvą: pvz., 1629 m. per Šilinės šventę vien šv. Komunijų išdalinta apie 11,000. Tada kun. Kazakevičius pastatydino daug didesnę medinę bažnyčią, kuri išstovėjo iki XVIII galo, kada aplink ją buvo pastatyta dabartinė didelė mūro bažnyčia.

Žmonės vis gausiau lankant Šiluvą, tenai patiriant vis daugiau

įvairių stebuklingų malonių, vyskupai stengėsi Šiluvą išskirti iš kitų bažnyčių. Jie išrūpino iš šv. Sosto ypatingų privilegijų: Šiluvos klebonai galėjo vartoti vyskupišką insigniją, Marijos paveikslą, ištyrus ir patvirtus prie jo įvykstančius stebuklus, 1786 m. buvo vainikuotas popiežiaus palaimintais vainikais, o tikintiesiems, lankantiems Šiluvą, gauti iš šv. Sosto gausūs atlydai. Marijos garbei Šiluvos bažnyčioje kasdien keli kunigai giedodavo Marijos Valandas.

Po Marijos apsireiškimo Šiluvos katalikai lankydavo apsireiškimo akmenį, kurį palietė Marijos kojos, ten meldavosi, jį puošdavo gėlėmis.

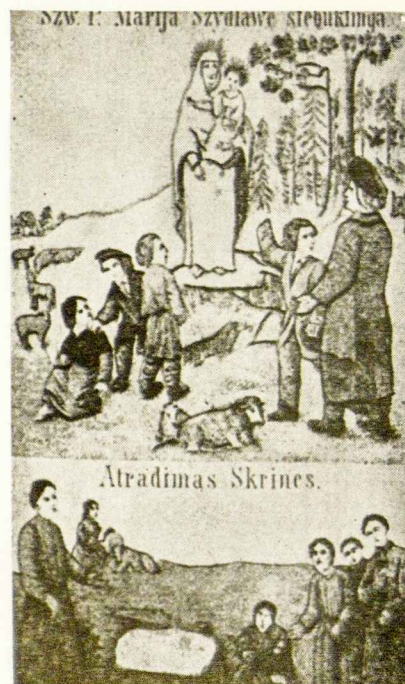
Vysk. Aleksandras Sapiega, palaikydamas šį žmonių pamaldumą, 1663 m. pastatė ant akmens koplyčią. Apsireiškimo akmuo pateko po altoriumi. Tai pasenus, 1818 m. buvo pastatyta nauja daug dides-

nė puošni koplyčia, kuri išstovėjo iki buvo pastatyta dabartinė Vivilskio plano puiki mūrinė koplyčia, puošianti visą Šiluvą, užbaigta 1924 m. Koplyčios altorius yra apieinamas ir tikintieji čia dažnai klupsti vaikščioja. Marijos statula koplyčioje turi Ligonų Sveikatos titulą, duotą tikinčiųjų, gausiai patyrusių per Marijos užtarimą sielos ir kūno sveikatos.

O bažnyčioje žmonių gerbiamas Marijos paveikslas apkabinėtas votais — padėkos ženklais už patirtąsias malones. Marijos dalinamos Šiluvoje dangaus malonės buvo atsakymas protestantams, teigusiems, kad Marija, būdama danguje, negali padėti žemėje gyvenantiems ir todėl bereikalingas yra žmonių Marijos garbinimas ir jos pagalbos šaukimas. Kas suskaitys, kiek Šiluvoje yra patyrę ypatingų Marijos užtarimu malonių kūno reikalcuse. Dar daugiau yra gavę dvasinių malonių: atradę prarastą tikėjimą, lygsvarą, užsigrūdinę dvasinėje kovoje.

Marijos apsireiškimas Šiluvoje katalikybės atsigavimui Lietuvoje turėjo didelės reikšmės. Didikai ėmė vienas po kito grįžti į Katalikų Bažnyčią, statyti puošnias naujas bažnyčias tarsi atpirkimui savo ir savo tėvų nusikaltimo, duodami gražų tikėjimo ir pamaldumo pavyzdį liaudžiai.

O maldininkų minios nesiliovė lankiusios Šiluvą ir tada, kai caro valdžia draudė organizuotas maldininkų keliones.

Senas paveikslėlis, vaizduojąs Marijos apsireiškimą ir skrynios atradimą

J. Sakalas

Giesmė Marijai

GĖLĖ — pražydusi Jordano slėnyje,
 Didžiojo nerimuolių vėjų kryžkelėj:
 Skaisti kaip saulės ryto šypsena,
 Kvapi kaip smilkalas šventovėje,
 Aukos metu į dangų kildamas,
 Tiesi kaip palmė dykumoj
 Šalip čiurlenančio šaltinio
 Ir ūksminga kaip Libano kedras.
 Ji nuolankiai sutiks
 Kiekvieną pakeleivį
 Ir išleis ligi už vartų
 Į likiminę kelionę.
 Sparnuotas saulės spindulys,
 Atskridęs iš aukštybių žemėn
 Šviesti, šildyt ir vaduot širdžių
 Iš apgaulaus likimo spąstų,
 Abejotųjų žiemos ledų
 Ir nežinios nakties grandinių.
 Jis liko žemėje
 Aušros sparnų klestėjimu
 Nupūst nuo veido
 Graudį, nerimą ir rūstį.
 Jis neaplenks
 Nė suvėlavusio keleivio,

Neparodęs vietos jam,
 Kur prisiglausti
 Vakaro tyloj,
 O varpui mušant dvyliktą nakties,
 Pakilti vingių vingiais kopt
 Į Viešpaties didybės bokštą.

Žydėk, gėlele, skleisk
 Darželių dvelkėsį ir tiems,
 Kur už kalnų ir jūrų.
 Spindėk, mažyti spindulėli!
 Nušviesk gyvenimo takus
 Ir tiems, kuriems užgesus
 Jų akių šviesa.
 Tolių žvaigždynų virpesiu
 Tu pasibelski
 Į slaptąsias jų širdžių duris,
 Ir jos lig galo atsivers
 Į gilybių dvasios rūmus.
 Dangaus palaima
 Bus jų namuose,
 Ir tavo garbei
 Vaško žvakė degs
 Per amžius.

Retas Lietuvos katalikas nėra buvęs bent kartą savo gyvenime Šiluvos atlaiduose. Net tarnai, įvardamiesi dėl darbo sąvegu, išsiderėdavo kelias laisvas dienas į Šiluvą nuvykti. Šiluva buvo ir yra lietuvių dvasinio atsigavimo, atsparumo ir užsigerdinimo centras. Ten, kur kitados liejosi Marijos ašaros, vėliau pasiliejo žemaičių kraują, kai reikėjo ginti savo bažnyčias nuo prispaudėio pasikėsinimo jas uždaryti. Ši kovos dvasia išaugo iš Šiluvos dvasios. Šiluvoje lietuviai, kruviniais keliais vaikščiodami aplink apsiareiškimo akmenį, užsigrūdino sunkiai kovai už brangiausią turtą — savo tikėjimą.

Gautomis iš Lietuvos žiniomis ir dabartinėje okupacijoje kasmet į

Šilinės atlaidus, kurie tęsiasi 8 dienas, suplaukia iš visos Lietuvos tikinčiųjų minios, kurias nepajėgia sušaukti bolševikų propaganda ir draudimai.

Tai yra tyli protesto demonstracija prieš visokią antireliginę propagandą. Kitokia šiandien tenai neįmanoma. Nevienas atvyksta į Šiluvą įvykdyti savo pažado, padaryto toli nuo tėvynės ištremime ir padėkoti Dievo Motinai už sugrįžimą į gimtąją žemę. Tad ir šiandien lietuvis semiasi sau stiprybės ir jėgų tiek būdamas arti Šiluvos, tiek atskirtas nuo jos. Ir šiandien jis šaukiasi Marijos stiprinti jį sunkioje nelygioje kovoje.

Minint Šiluvos Marijos apsiareiškimo 350 metų sukaktį, laisvaja-

me pasaulyje gyveną lietuviai jungiasi į tą bendrą nuotaiką, kurią formuoja Šiluva ir kuri palaiko Lietuvos katalikus. Per Mariją ir Marijoje, ją pagerbdami ir garbindami, jos globos ir pagalbos šaukdamiesi, visi lietuviai jungiasi į kovojančios tautos eiles, sudaro vieną tikinčiųjų šeimą, kuri tiki, kad Marija, kaip ir anais protestantizmo antplūdžio laikais, pažvelgs į Lietuvos žemę, kurioje vėl svetimieji naikina jos Sūnaus garbę ir Motinos šlovę. Marija pamilo Lietuvos žemę, jos laukų akmenį palietė jos kojos. Tikime, kad ji neapleis savo vaikų, kurie ją laiko savo Motina.

Kol Šiluva stovės, kol jos dvasia gyvens lietuvis, tol bus gyva ir Lietuva.

KAIP
MIŠKE
ŠAUKI,

TAIP MIŠKAS ATSILIEPIA

ALFA SUŠINSKAS

Nevienas nusiskundžia, kad pasaulyje yra daug kenksmingų, išdidžių ir pašiapių egoistų, kurie neturi jokio nuoširdumo, tegyvena vien savo asmens kiauze užsidarę ir yra nejautrūs kitam žmogui.

Aišku, tokių žmonių yra. Tik šitaip besiskundžias pirmiausia tepažvelgia pats į save: koks jis yra kitiems? Ar jis pirmas ištisia draugišką paslaugos ranką, ar pirmas nusišypso? Ar jis pasitinka kitą žmogų savo meilia širdimi, maloniu, geru žodžiu? Tie patys asmenys vienam atrodo patrauklūs ir meilūs, o kitam — šalti, atšakūs ir dygūs. Dažniausiai tai pareina nuo paties žmogaus elgesio su kitais žmonėmis: kaip jis su kitais, taip kiti su juo — juk "Kaip miške šauki, taip miškas tau atsiliepia..." Žinoma, yra ir tokių, kurie net angeliskam gerumui ir meilumui lieka abejingi ir nepriimlūs. Gi šiaip jau meilumas sukelia ir kitame žmoguje atitinkamą nuoširdumo nusiteikimą.

Nerodydamas geros širdies kitiems, žmogus negali jos laukti ir iš kitų.

Jonukas būdavo lyg erškėčių krūmas: niekas jo nemėgdavo ir negalėdavo su juo sugyventi. Jis atrodydavo vis suniuręs, visus kaltindavo, niekuo nebūdavo patenkintas, ir niekas negalėdavo jam įtikti.

Jį pamokyti ir paveikti norėdama, jo motina pasiūlė jam kasdien telefonu paskambinti vienam berniukui ir su juo valandėlę pasikalbėti.

— Jonuk, tu prisistatyk tam berniukui ir kasdien per savaitę su juo pasikalbėk. Po savaitės galėsi pas jį nueiti ir tada pamatysi, kas jis yra.

Jonukas purkštavo ir spyrėsi sakydamas, kad tas berniukas nieko gero jam nepasakysias.

Pagaliau jis sutiko ir kasdien su juo pasikalbėdavo. Nepažįstamas berniukas savo pasikalbėjimais atrodė linksmas ir viskuo patenkintas.

Po savaitės motina nuvedė Jonuką pas tą berniuką. Eidamas į ten, Jonukas vis murmėjo:

— Gera jam būti linksmam ir patenkintam, kad jis turi visko, ko tik panorėdamas.

Tačiau kaip labai Jonukas nustebo ten pamatęs, kad berniukas buvo invalidas...

Ši pamoka pakeitė Jonuką į gerąją pusę: dabar jis suprato, kad savo paniurimu, savimyla ir nesugyvenimu jis nesusilauks iš kitų nei draugiškumo, nei nuoširdumo.

Arba štai kad ir tokia Marytė. Ir ji nesugyvendavo su kitomis mergaitėmis: jos niekindavo, visaip pravardžiudavo ir vis dejuodavo, kad niekas jos nemėgstas.

Nekartą ji sakydavo savo motinai:

— Mergaitės vengia manęs ir nenori draugauti su manimi. Jos visos yra niekam tikusios. Betgi ne aš čia kalta...

Tada motina, jos elgesi gerai pažindama, jai šitaip patarė:

— Maryte, nueik į mišką ir šauk: "Aš tavęs nemėgstu, aš tavęs nekenčiu!" Sugrįžusi man papasakok, ka būsi eirdėjusi.

Kai Marytė sugrįžo iš miško, ji ėmė verkti sakydama, jog net ir miškas jai šaukęs, kad jos nekenčia.

Dabar motina patarė jai vėl eiti į mišką ir iš naujo šaukti, tik šį kartą šitaip:

— Aš mėgstu tave, aš myliu tave!

Marytė sugrįžo linksmia ir džiaugdamasi: miške atsiliepęs balsas, kad ją mėgstas ir mylis.

— Matai, dukrele, — tarė jai motina, — dabar suprasi: kaip mes elgiamės su žmonėmis, taip jie elgiasi ir su mumis...

Dar paimekime kad ir šį vienos žmonos elgimąsi.

Kaimynėms ir giminėms ji nuolat skundžiasi, kad jos vyras jos nesupranta, esąs mažakalbis, jos nepaisas...

Gi iš tikrųjų jis yra meilus ir paslaugus. Tik ji yra tokia, kuri savo elgesiu ardo šeimini sugyvenimą: ji kapoja jį žodžiais, niekuomet ir niekuo nėra patenkinta, kimba net į nuoširdžiausius jo žodžius, niekais paverčia ir gražiausias jo pastangas, niekuomet jo nepradžiugina dvasine giedra ir jieško pašalinių vyrų draugystės...

Sunku laukti nuoširdumo iš vyro, jei žmona yra lvg ledų kalnas ir pjūklas šeiminiame gyvenime.

Deja, dažnai pasitaiko žmonių, kurie vieni kitus viskuo tekatlina. Šitokie charakteriai dažniausiai patys yra kalti: jie visko laukia iš kitų, o kitiems nieko neduoda; iš kitų jie laukia nuoširdžios draugystės ir iaukumo, gi kitiems iškreiptus žvilgsnius ir pašaipias pastabas jie teduoda.

Pirma mes patys turime būti žmoniški su kitais, tada ir iš kitų sulauksime žmoniškumo ir jų gerą širdį patirsime.

N. ARIMAS

VYTUKAS parašė eilėraštį. Eilėraštis — Mamytei. Net pats nustebo, kai ta mintis kilo “Eglutę” beskai-
tant. Ar tai tikrai būtų galima padaryti? Parašyt eilė-
raštį? Mamytė, mažytė, gėlytė? Svarbu, kad toki
patys žodžiai gale eilutės išeitų. Kaip mamytė ir gė-
lytė.

— Nuskinsiu didelę gėlytę
ir padovanosiu mamytei.

Bet čia kažkas netvarkoj. Nevisai taip skamba,
kaip “Eglutėj”. Atrodo antrai eilutei kažko trūksta.

— Nuskinsiu didelę gėlytę
ir dovanosiu ją mamytei —

Vytukas pakartojo sau pusbalsiu kelis kartus.
Brolyti mielas, visai tvarkoj! Tik eilėraštis turėtų būti
ilgesnis. Jis stropiai rinko žodžius. Retas, batas, ma-
tas... Išėjo visokių eilučių. Ir žodžiai gale sutinka, ir
skamba, kaip “Eglutėj”. Bet sudėt jas į krūvą, čia tai
sunkus reikalas.

Pagaliau surinko aštuonias eilutes. Dvi reikėjo iš-
mesti, ir buvo gaila. Gražios eilutės. Bet, ką darysi,
nei prie vieno, nei prie kito galo netinka.

Viską rūpestingai perrašė ir padėjo ant viršaus
savo knygų, kad mama pamatyty, bedengdama stalą
vakarienei. Padėjo kreivai, lyg būtų netyčia numestas.

→ Vytuk, — mama šūktelėjo iš virtuvės. — Pa-
dėk knygas į lentyną, greit grįš tėtė.

Vytas spruko iš valgomojo, lyg nebūtų girdėjęs.

— Tas vaikas! — kalbėjo sau mama ir ėjo pati
nurinkti knygų. Vytas klausėsi iš gretimo kambario.
Buvo valandėlei tylu. Mama stovėjo prie knygų.

— Vytuk! — šūktelėjo ji, ir balsas buvo klausian-
čiai švelnus. — Vytuk, eikš čia.

Vytui veidas įkaito. Tik nenuraust dabar!

Mama laikė lakštą rankoj ir šypsojos.

— Vytuk, ar tu parašei? —

Vytas norėjo numoti ranka, pavaizduoti, lyg tai
nieko nereikščiau. Tai kas, kad parašė, žinoma, parašė.
Čia visai niekis. Bet tik dar daugiau paraudo.

— O čia nieko. —

Mama smarkiai šypsojos.

— Tikrai parašei? —

Vytas palingavo galva.

— O mano mažyti, dėkui! Bet tai puiku. — Ji
apkabino Vytą ir pabučiavo į kaktą.

— Labai, labai gražu. Mano didelis sūnus. Paro-
dysim tėtėi, gerai? —

Vytas suko švarko sagtį ir dar vis rauda iš ma-
lonumo.

— O, tėtėi nereikia...

— Bet jam patiks. Pamatysi. Labai patiks.

Mama padėjo lapą augštai ant lentynos.

— Dabar eik nusiplauk rankas. Tuoj valgysim
vakariene.

*

Vytas pamažu muilinosi rankas ir žiūrėjo į veid-
rodį. Ar atrodo, kaip poetas? Truputį nosis buka, bet
šlaip tikrai poetas. Mama tai mano, kad jis poetas.
Bet mamą visada lengva įtikinti.

Pašlapindamas šukas, jis bandė šukuot plaukus
tiesiai nuo kaktos atgal. — Bet ką sakys tėtė? — Kai
nupiešė tokį gražų mišką, ir mama sakė, kad labai
gražu; tėtė gi — tai nieko! — ir skaitė sau laikraštį.
Bet jis pamatys. Kai mama parodys eilėraštį, jis pa-
matys, ir žinos, kaip jis Vyto niekad nesuprato. Eilė-
raštį visų aštuonių eilučių! Jis paplos Vytui per gal-
vą ir sakys: “Žiūrėk, mama, poetą turim”. — Ir Vytas
visai nenurauš. Tai kas, kad parašė eilėraštį. Jis dar
daug jų parašys. Taip ir pasakys tėtėi. Pasakys: “Tė-
te, aš ir apie tave eilėraštį parašysiu”. Ir tėtė sakys:
“Tikrai užaugo jau mūsų sūnus”. — Ir paspaus jam
petį, ir jie pažvelgs viens į kitą, kaip vyras į vyrą. Ir
paskui jis parašys jų visą krūvą. Apie tėvynę ir bir-
želį ir... o, apie daug dalykų. Ir išspausdins “Eglutėj”.
Bus užrašyta viršų — Vytautas Pakštas, ir jie skai-
tys su tėtė, ir tėtė galės ponui Aleksai parodyti. Taip,
jis bus didžiausias poetas pasaulyje.

— Vytuk! — šūktelėjo mama. — Ateik valgyti.
Jau tėtė grįžo.

Vytas dar kartą perbraukė šukom per plaukus ir
bandė suploti pasišiaušusį kuokštą kairėj pusėj. Jis
turi dabar atrodyti labai suaugęs.

*

Tėtė sėdėjo ir skaitė laikraštį.

— Labas, Vytaite, — tarė jis nepakeldamas akių.
— Ką išmokai mokykloj?

Vytas norėjo pasakyti: “O parašiau eilėraštį” —
ir stebėti, kaip tėtės akys išsiplės.

— Mm, nieko daug, — tepasakė ir patraukė pe-
čiais.

Bet tėtė visai nesiklausė. Jis perlenkė laikraštį
per pusę ir skaitė toliau.

— Kaip sekės, Jonai? — Mama baigė dengt stalą.

— Ah, — numykė tėtė nepakeldamas akių.

Vytukas barškino šakute į puoduką. Kada gi ma-
ma parodys eilėraštį?

— Nu, Vytaite! Užteks triukšmo prie stalo! — Tėtė

atrodė visai nepermaloniai nusiteikęs. Jis atsilošė atgal ir pažiūrėjo į mamą.

— Nunešiau nuomą šiandien.

— Taip? — Mama labai susidomėjo. — Ką ji sakė?

— A, kad ją kur velnias. Sakė turės pakelt nuomą dešimt dolerių, visur, girdi, nuomos kyla.

— Dešimt dolerių! — Mama išsitiesė.

— O, Jonai, aš sakiau, nereikėjo šito buto imti!

— Pradėsi man: ką sakei!

— Bet ir sakiau. Ir tada perbrangus buvo.

— Reikėjo kur gyvent, ar ne? — Čia bent rajonas padorus.

— Ta virtuvė. Jos niekad negalėjau pakęst. Dabar dar dešimt dolerių!

— Tu ir tavo kapryzai. — Tėtė dėjosi bulvių. Kirto dideliu šaukštu į pilną bulvių dubenį ir krėtė sau į lėkštę. Mama sėdėjo tylėdama ir nevalgė. Tėtė vaizdavo, lyg nekreiptų jokio dėmesio.

— Kada parodys mano eilėraščių? — galvojo Vytukas. — Jei tėtė pamatytų, tuoj nebūtų toks piktas.

— Na gerai, vargsim čia toliau, jei tu nori. — Tarė mama su dirbtinu pasidavimu balse.

Tėtė dar smarkiau kirto į bulves ir nieko nesakė. Mama išsižiojo dar ką sakyti, bet pažiūrėjo į tėtę ir nutilo. Paskui atsikėlė ir nuėmė nuo lentynos popierių su eilėraščių. Vytukui ėmė augštai krūtinėj kažkas spaust.

— Žiūrėk, Jonai, — mama padėjo lakštą prie tėtės, — Vytukas parašė.

Vytas apsikniaubęs lėkštę smarkiai valgė sriubą. Jautė, kaip kakta kaito.

— O! — tarė tėtė ir apvertė lapą. — Paskaitysiu vėliau.

Vytukui užsikirto sriuba gerklėj. Tėtė nenori skaityti, — galvojo jis. Tėtė visai nenori. Jam pasidarė piktai graudu, ir beveik pradėjo lūpa virpėt. Jis padėjo šaukštą prie lėkštės ir atsisėdo kėdėj visai tiesiai. Jis sriubos nevalgys, jis nieko daugiau nevalgys.

— Vytuk, pabaik sriubytę, — prašė mama.

Vytas, sukandęs lūpas, papurtė galvą.

— Nu, Vytai! Nori diržų gauti? Kad man tuojau būtų suvalgyta. — Tėtės balsas buvo piktas ir susinervinęs.

Vytas automatiškai paėmė šaukštą ir įsidėjo sriubos į burną. Ašaros norėjo sunktis, ir jis vos pajėgė nuryti.

— Bet, Jonai, — pradėjo mama, ir jos balsas buvo iš karto švelnus. — Mes dabar galėtume paimti Janulaitienės butą.

— Tu man vėl pradėsi su Janulaitiene, ką? — tėtė pašoko ir sugriebė laikraštį. — Eik, gyvenk su Janulaitiene, jei nori. Pasakiau vieną kartą ne, ir baigta!

Jis smarkiai nustūmė kėdę atgal ir dideliais žingsniais įėjo į miegamąjį. Ten sugirgždėjo visos lovos spyruoklės nuo sunkaus tėtės svorio.

Mama šaukštu maišė sriubą ir tylėjo.

Vytuko ašaros kilo vis augščiau.

Prie tėtės lėkštės gulėjo lapas su eilėraščių. Ant viršaus buvo numesta padažuota šakutė. Didelė rudo padažo dėmė riebiai plėtėsi pačiam popieriaus viduryje.

Vytukas nebeišlaikė. Ašaros paplūdo į akis, ir jis bandė nosisukt, kad mama nematytų jo kūkčiojimo.

— Na, Vytuk, ko dabar verkt? Mes turėsime kur gyventi, nebijok, mažyti. — Mama skambėjo susirūpinus. Vyto pečiai ėmė trūkčioti smarkiau.

— Klausyk, nori kompoto? Gali ir tėtės suvalgyti.

Vytukas pravirko pilnu balsu ir, nosį traukdamas, išbėgo į savo kambarį.

Nerima Narutė

RUDENS SIMFONIJA

*Sunkūs varpai ir juodos stulos,
Juoduoja morai pastatyti — — —
Ir liepų bronzinės statulos,
Rudens galerijoje švyti.*

*Ugniam šoky žemė sukas,
Liepsnoja parkai, miesto sodai,
Kartu sudegti ima ūpas, —
Mažytė kibirkštis atrodai.*

*Ar vėlei noris pult po kojų,
Kažkam, kas gaisrą sustabdytų,
Ranka tau vasara pamoja
Fanforoje rudens trimitu.*

PJŪTIS

Ramu, pats pakylėjimas.

Žiogų varpeliais skambantis, vidudienis.

Suglebę karštyje žiedai,

Šlakais nudegintos palangėje lelijos...

Ir gailių smilkalais apsisvaiginęs girtas miškas.

Pati darbymetė, pati pjūtis.

Pritvinkusi kvepėjimo derlingos duonos,

Po dalgio ašmenim parpuolę klūpi pradalgiai,

Ir kruvinais lašais ištiškusios aguonos.

*Užmiršome, kuo mes senovėje buvome, ir tik
retoj jau dainoj ar pasakoje randi paminėtą at-
sitikimą iš mūsų praeities... Liko dar kalba mū-
sų garsinga, apie kurią mes drąsiai su mokytu
vyru galime sakyti: "kalba yra mūsų istorija".
Šiaip-viskas pragaišo, o ir tas mūsų vienintelis
turtas — kalba taipogis nyksta... Kaip aušrai
auštant nyksta ant žemės nakties tamsybės, o
kad taip prašvistų ir Lietuvos dvasia!*

Dr. J. Basanavičius "Aušros" 1 nr. 1883 m.

ATOSTOGOS LIETUVOJE

GRAŽI JAUNUČIŲ VASARA

SAULĖ LIULEVIČIŲ

I Moksleivių Ateitininkų Sąjungos surengtą jaunučiams (8-12 m.) stovyklą birželio 21 — liepos 12 dienomis ALRKF stovyklavietėje prie Manchesterio, Mich., susirinko virš aštuoniasdešimt stovyklautojų tris savaites praleisti „atostogų Lietuvoje“. Prie oficialaus stovyklos atidarymo su pirmuoju vėliavos pakėlimu

susipažinome su vadovybe.

Stovyklos vadovė — J. Damušienė, dvasios vadas — kun. J. Raibūžis, S. J., komendantas — Arūnas Liulevičius, mergaičių vadovė — Rožė Černiauskaitė, berniukų vadovas — Vytenis Damušis, lietuvių kalbos mokytoja — A. Arbačiauskienė, geografijos mokytoja — Janina Katelvtė, istorijos mokytoja — Saulė Liulevičiūtė, darbelių mokytojas — Alvydas Bičiūnas, meno vadovė — Aušrelė Skirmuntaitė, meročiui sporto vadovė — Marytė Meškauskaitė, berniukų sporto vadovas — Jonas Meškauskas, administratorius — Narimantas Udris ir maudyklos sargas — Saulius Damašis. Stovyklos gydytojais buvo Dr. Prunskienė, Dr. Meškauskienė ir Dr. Šaulienė.

Pirmosios dvi dienos praleistos

susipažįstant su stovyklos drausme, maudantis, sportuojant. Na, bet pirmadieniui atėjus, prasidėjo ir rimtasis darbas — pašnekesiai, pamokos, per kuriuos mokėmės lietuvių tautosakos, skaitėme, deklamavome; bendravome su senovės lietuviais didvyriais jų pilvse, medžioklėje, santykiuose su kaimynais; matėme Lietuvos valstybės augimą ir liūdėjom, netekus jai nepriklausomybės; gėrėjomės gražiaisiais Lietuvos ežerais, upėmis, kalnais, apžiūrėjom įvairiausių augmeniją — miškus, gyvulius, paukščius. Per rankdarbių pamokas piešėm, lipdėm iš molio, drožinėjom.

Taip rytas ir prabėgo nepastebint. Tada jau laikas puikiai paruoštiems pietums. Paskui valandą pailsėjom ir — Spvglin, kuris tikrai būtų buvęs visai ištaškytas, jei nebūtų liję. Po pavakarių — visi prie sienos ir

naujų dainų mokyti.

Jei stovyklon atvažiuot tik su „Vijo lizda pelėda“, tai išvažiuot su virš trisdešimt dainų repertuaru. Giedojom vėliavą pakeliant, giedojom per mišias, dainavom per pusryčius, pietus, vakariene,

Stovyklautojai pakelia vėliavą

laužus, vaikščiodami paežery, užlipę ant Gaudemundės, vainikus pindami... Po dainų pamokos lėkėm sportuoti. Mušėm ne tik kvadratą ir tinklinį, bet ir lietuviškus žaidimus žaidėm.

Pavalgę vakariene, nuleidę vėliavą, apsisarvavę megztiniais ir nuo uodų kandymo tepalais, traukėm lauvavietėn.

Ir įvairūs buvo tie mūsų laužai.

Pirmasis — Joninių laužas. Matėm šokančias raganas apie paparčio žiedą; mergaitės pašoko sukutini, padainavom visi, ir Aldonos Zailskaitės vaidinama senelė papasakojo kaip rasti paparčio žiedą. Turėjom ir pasakų bei mišlių laužą. Partizanams pagerbti suruošiamas istorinis laužas, kuriame berniukai iscenizavo partizanų gyvenimą miškuose, jų kovas (A. Bičiūnas išdrožinėjo puikius šautuvus) ir heroiską mirtį. Liepos 4 d. įvyko eiseną ir maldos už partizanus. Ėjom stacijas gražiom stovyklos kalvelėm ir pievom, kol atsidūrėm prie didžiulio medžio, kur buvo

supiltas partizano kapas.

Čia iš klausėm jautraus, jautraus montažo apie tėvynės meilę, ir kiekvienas būrelis kapą papuošė savo nupintu vainiku: mergaitės iš gėlių, o berniukai iš ažuolo lapų.

Liepos 5 d. turėjo būti humoristinis laužas, bet kadangi lijo, laužas įvyko salėje. Tame vakare susirinko daug svečių, kurie su malonumu žiūrėjo į atskirų būrelių jukingus pasirodymus ir į bendrą stovyklautojų vaidinimą — „Stovykla pro išvirkščią rankovę“. Antrą kartą girdėjom stovyklos humoristinių laikraščių „Spvglio dyglius“, kurį redagavo ir skaitė Saulė Venclovaitė, Aldona Zailskaitė ir Vytautas Kutkus. Laikraščio pirmąjį numerį jau buvom girdėję per talentų vakarą, kada daugybė stovyklautojų parodė savo sugebėjimus. Turėjom ir antrą istorinį laužą, kur suvaidinom „Mindaugo karūnavimas“, „Gedimino sapnas“, „Kęstutis sutinka Birutę“ ir „Vytautas kalėjime“. Bet kur čia ir paminėsi visas vakaro programas: gi mes ir žaidimus žaidėm ir gamtos bei higienos filmų žiūrėjom, ir net vakariene lauke vieną kartą kepėm ir valgėm. O paskutinį vakarą pamatėm „Eglės, žalčių Karalienės“ iscenizavimą.

O konkursų, konkursų!

Kiekvienas bandėm į finalus patekti, bet jau taip yra, kad tik keli gali laimėti. Dviejuose skaitymo konkursuose laimėtojai buvo: V. Kutkus ir A. Kutkus — I vieta;

A. Vaičeliūnaitė ir R. Leonauskaitė — II vieta; S. Venclovaitė ir V. Misiulis — III vieta. Mažesniųjų grupėse: V. Brazdžionytė ir R. Bičiūnas — I vieta; G. Indreika ir E. Kivėnaitė — II vieta; J. Kutkutė ir V. Kerpė — III vieta. **Deklamavimo konkursuose** laimėjo: A. Vaičeliūnaitė ir M. Kutkus — I vieta; R. Underys ir Z. Burneikytė — II vieta; A. Zailskaitė ir V. Misiulis — III vieta.

Sporto varžybose irgi entuziastingai dalyvavom. Jaunesniųjų berniukų ilgos distancijos bėgime laimėjo: 1. Patrimpas Prapuolenis, 2. Perkūnas Prapuolenis, 3. Jonas Butvila; trumpos distancijos: 1. Patrimpas Prapuolenis, 2. Kazys Tauginas, 3. Perkūnas Prapuolenis.

Vyresniųjų berniukų ilgos distancijos bėgime laimėjo: 1. V. Stoš-

kus, 2. R. Karosas, 3. Šarūnas Prapuolenis, o trumpos distancijos: 1. V. Stoškus, 2. M. Kutkus, 3. R. Eigelis. Mergaičių trumpos distancijos bėgime: 7. Taida Supronaitė, 2. Ap. Šapalaitė, 3. Teresė Prunskytė; ilgos distancijos: 1. T. Prunskytė, 2. A. Šapalaitė, 3. Z. Burneikytė.

Plaukimo lenktynėse mergaitės laimėtojos: 1. T. Prunskytė, 2. T. Supronaitė, 3. A. Šapalaitė; berniukai: 1. R. Zailskas, 2. E. Zitkus, 3. R. Eigelis.

Kiekvienas stovyklautojas dalyvavo pamokose, laužų programose ir gavo po diplomą, dainorėlį ir stovyklos leidinėlį, o laimėję konkursus — dar ir po knygą.

Po trijų savaitių išsiskirstė namo, nešini galvelėję naujų žinių, išmokę naujų žaidimų, daug daug dainų.

Mergaitės eina į pamokas

JAUNUČIŲ VASAROS STOVYKLAI PRAŪŽUS

JADVYGA DAMUŠIENĖ

Ūžesys ir klegesys tęsėsi nuo š.m. birželio 21 d. iki liepos 13 d. Jaunimo stovykloje Manchester, Mich. Tuo tat laiku vyko pačių jauniausiųjų lietuviukų stovyklautojų stovykla, MAS-gos organizuota. Buvo jų 85, o amžių skaičiavo tarp 7 ir 12 metų. Prie jų buvo 12 vadovų, 1 dvasios vadas ir 3 šeimininkės, kurios rūpinosi tos "bendruomenės" mityba.

Tiek statistikos. Nedidelė ji. O pats reikalas iš esmės labai didelis.

Kiekvienai stovyklaujančiai grupei jau iš anksto paruošiama programa ir numatomi vadovai. Bet ypatingai kruopščiai stovyklos programa buvo sudaryta šiai grupei. Ji buvo reikalinga specialios programos, specialios priežiūros ir metodo išplanuoti teikiamąją medžiagą, ją perduoti ir suplanuoti poilsį, kad vaikas nuo poilsio nepavargtų.

Ši 7-12 metų bendruomenė jau nebe ta, kuri buvo ano meto Lie-

tuvoje. Ir kalba lietuviška nebe ta, ir žaidimo būdas, ir laisvalaikio sunaudojimas — nebe tas. Sąlygos augimo nebe tos. Draugai ne lietuviai, aplinka ne Lietuvos.

Tat atsižvelgiant į visas tas sąlygas ir aplinkybes, į patį vaikų amžių, programa jiems buvo ruošta speciali. Suprantamu ir prieinamu būdu bandyta jiems duoti mažą gabalėlį atostogų Lietuvoje.

Stovyklų tikslas yra ne tik suteikti vaikui sąlygas drybsoti smėlyje "ant marių krašto", ar mirkti vandenyje, ar prakaitą lieti sporto aikštėje, bet duoti dvasinio peno augančiai kartai ir praturtinti jo žinias, šiuo atveju — lietuviškumo baruose: savo tėvynės pažinimo, jos istorijos ir geografijos ir kalbos, savos kalbos. Ne vienas jau tos kalbos gerai nesupranta, ne vienas jau ir pastangų nededa ją suprasti, jos daugiau pramokti. Ji paliko jau antrąją kalbą išmokyti kalbų eilėje.

Jau vien tik gausus skaičius stovyklautojų rodo, kad daugelis tėvų sielojasi tais pačiais klausimais ir stengiasi išnaudoti jiems teikiamą pagalbą iš šalies.

Išlaikyti jaunąją kartą lietuvių tautai darosi jau ne vien tėvų, bet ir organizacijų tikslas.

Žengiame į Spyglį maudytis

Stovyklos vadovybė

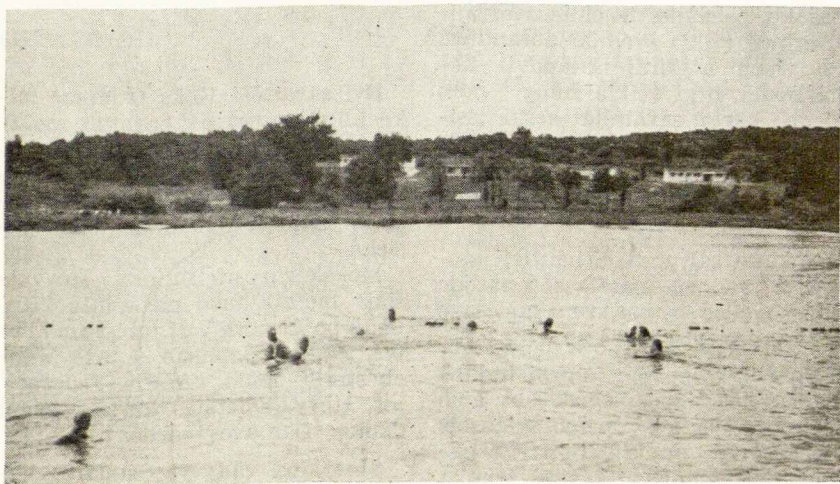
Pocėdžiaujame pievoje prieš saulę

Todėl ir vasaros stovyklų metu jai sudaromos sąlygos pažinti savo tėvų žemę Lietuvą, per jos istoriją, per krašto geografiją ir gamtą. Čia sudaromos sąlygos pagyventi lietuviukų draugų bendruomenėi, išmokyti lietuviškų dainų ir lietuviškų žaidimų.

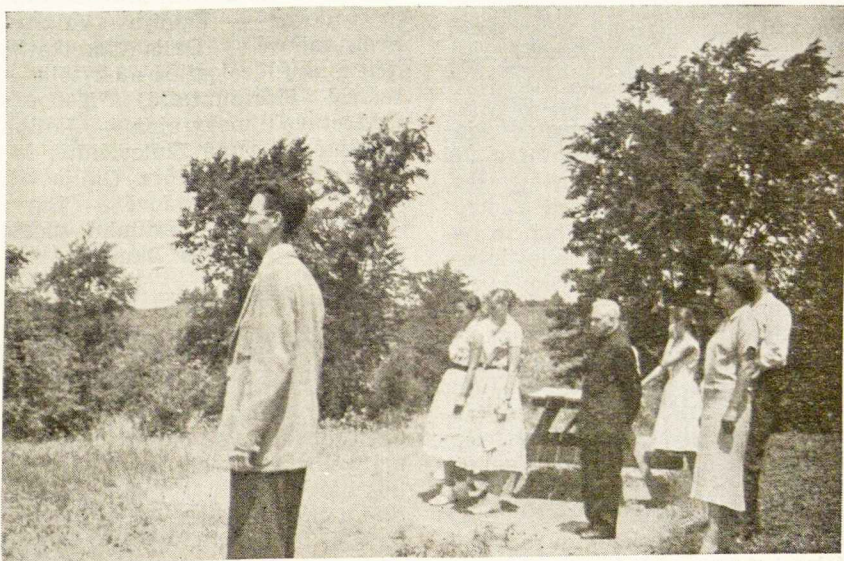
Ypatingai šioje stovykloje, turint savo globoje ir septyniamečius, stengiasi lengvu būdu prieiti prie jo lietuviškos širdies ir pabudinti joje meilę tam kraštui, kurio jis nematė ir jokių sentimentų jam neturi. Dainos žodžiais skrista per lygius laukus, per snaudžiančius miškus pas lietuvius barzdočius, kurie galando kirvius, kalavijus aštrius ir priešą ginė iš savo krašto. Per laisvus pašnekesius apie Lietuvos kunigaikščių gadynes, apie mūsų narsiuosius karžygius, apie Lietuvos gyvenimo ypatingesnius momentus, duota žinių iš Lietuvos istorijos. Pašnekesiais apie Lietuvos gamtą, jos miškų grožį, jos upių tvlųjį vandenėlį, jos ežerų gylių, miestų gražumą ir ramumą, supažindinta su Lietuvos geografija. Kalbos dėstytoja — duodama pasakų, patarlių ir mįslių, legendų apie piliakalnių, keliaudavo per jas į Lietuvos žmogų, artoją ir rašytoją, į tautos kėlėjus ir t.t.

Vakaro laužai. Laužai pasakų, patarlių ir mįslių. Čia patys vaikai įjungiami į pasakų sekimą, mįslių minimą, ir gimsta mįslės čia pat, žiūrint į nakties dangaus skliautą, kaip pav.: gražus kaip paveikslas, apvalus kaip sviedinys (mėnulis). Dainų ir vaikų būrelių pasirodymų laužai. Talentų vakarai, skaitymo konkursai, šv. Marijos garbei vakaras, istoriniai laužai — Joninių laužas ir t.t.

Po priešpietinių darbų buvo: maudymasis, sporto rungtynės, plaukimo lenktynės, bėgimo lenk-

Gera maudytis Spyglio ežere

Paskutinis komendanto žodis

tynės, dainavimas, darbėlių mokymasis ir daugybė kitų džiaugsmingosios dalies užsiėmimų.

Kai dienos planą surašai, skamba neblogai, bet kaip pats darbas eina, tai tik tiems, kurie tą darbą dirba, težinomas.

Vargeliai

Suvažiavusiųjų tarpe ne vienas dar sagos nemoka užsisiegti, mergaitės kasų susipinti, valgymui reikalingų įrankių nemoka valdyti. Vieni, pirmą kartą nuo mamytės globos atitrūkę, labai išgyvena, pora pirmų naktų ašaroja. Juos motiniškai nuraminti tenka. Kiti, atsipalaidavę iš mamytės globos ir baimės mamai, bando "atsigriebti" ir patriukšmauti. Vieni negula lovon, nes nori pabučiavimu būt paguldėti, kitiems jau ir diržo reikėtų, kad paguldytum. Nakti susapnuoja ne vienas raganą iš baisių pasakų pasaulio, ir baimingai apsisiverkusį reikia švelniai apraminti. Po vieną atskirai išmaudyti neįmanoma, o gi reikia žmogui nors vieną kartą savaitėje gerai išsi-prausti, tai ir vyksta kolektyvinis prausimasis šiltą dieną ant ežero kranto. Krante apsimuilingama, ežere apsiplaunama.

Tokiose salvose dirbančieji stovyklos vadovų pareigose parodo daug meilės ir pasišventimo savo jaunesniesiems broliams.

Nors ir kaip stengiamasi ir kiek meilės įdedama į pašnekėsčius apie Lietuvą, vistiek nemaloniausias dienotvarkės punktas būna tie pašnekėsčiai-pamokos, kurios trunka 1½–2 val. su pertraukomis. Sunku šito jaunuolio dėmesį patraukti į dėstomąją dalyką, kai saulėtoji gamtoje tiek daug pagundų. Dalis dėmesio atiduota paukščių čiulbėjimui, dalis sirstančiom uogom, ar pačiam ežerėliui.

Tėvų parama

Šitai stovyklinės programos dalelei labai svarbi tėvų parama. Jei vadovas jaučia tėvų dvasinį pritarimą, tai savaime jau yra atpildas už jo pastangas pabudinti ar neduoti užmigti tėvynės meilei ir suteikti žinių apie tą tėvynę, kurios jis nematė. Šitą programos dalimi laikas pasiskundžia tėvams. Na ir būna atsitikimu tokiu. Tėvas profesionalas, pasiūlo vaikui — "jei nusibodo, grįžk namo, nesikan-kink", ir stovyklautojas pabandes, bet neištesėjęs nė savaitės, tėvų paskatintas, išvažiuoja. Būna ir priešingų atsitikimų. Jie ateina iš tėvų, kurie pūslėtomis rankomis šeimai duoną uždirba, jie sako savo vaikui: — "Būsi visas 3 savaites

ir nė nebandyk išsisukinėti, naudokis saule, grynu oru, dirbk ir pilsiauk".

Ten, kur šeimos vairas dar tėvų rankose, o ne vaiko, ilgai viešpataus ir lietuviška dvasia. Nebus skausmo dėl vaiko išsijungimo iš lietuviškojo būrio draugų. O jei ir įvyktų, tai tokių tėvų bent sąžinė būtų ramesnė, nes jis darė viską, kas tik buvo galima. Tokių šeimų vaikai dar daug kartų naudosis sudaromomis sąlygomis bent vieną kartą metuose 2–3 savaites pabuvoti grynoje gamtoje, būryje lietu-

viukų vaikų, lietuviškoje aplinkoje ir įgis vis daugiau ir daugiau žinių apie savo tėvų žemę. Ir ilgai skambės lietuviška daina ir žodis jų lūpose, ir po truputį, po truputį jo širdis pamils tą kraštą, kurį jo tėvai taip myli.

Ir kodėl nesinaudoti pagalba? Ji ateina žiemą iš savosios mokyklos, o vasarą — iš organizacijos, iš savanorų vasaros stovyklos vadovų. Nors ir užla tie suvažiavusieji šimtai, dūzgia kaip bičių avilyje, bet miela širdžiai, kad dūzgia mums suprantama kalba.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

"Kelionė po Lietuvą"

Dvi savaitės! Koks trumpas laikas! Tačiau per dvi savaites moksleiviai ateitininkai "apkeliavo" pusę Lietuvos, išėjo ketvirtį ateitininkų ideologijos, išmoko naujų tautinių šokių ir dar daug daug pasiekė.

Moksleivių ateitininkų stovykla šiais metais buvo pavadinta "Kelionė po Lietuvą". Ji tęsėsi nuo liepos 27 iki rugpjūčio 9 prie Manchesterio, Mich., ALRK Federacijos stovyklavietėje, kuriai šiemet duotas Dainavos vardas.

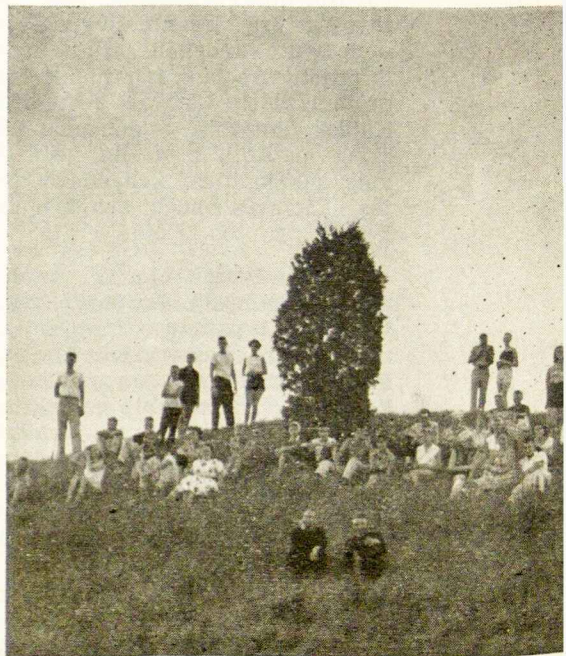
Stovyklos vadovybę sudarė: kapelionas pirmą savaitę — kun. J. Sakevičius, antrą savaitę — kun. I. Urbonas; stovyklos vadovas — Arūnas Liulevičius, administratorė — Sesuo M. Paulė, mergaičių vadovė — Asta Orintaitė, berniukų vadovas — Egidijus Valaitis, meno vadovė — Dalia Noreikaitė, ateitininkų ideologijos mokytoja — Aušrelė Skirmuntaitė, "Kelionės po Lietuvą" mokytojos — Janina Katelytė ir saulė Liulevičiūtė, šokių mokytoja — Jūra Gailiūšytė, mergaičių sporto vadovė — Marvītė Meškauskaitė, berniukų sporto vadovas — Vytenis Damušis.

Bendroji tvarka

Anksti rytą, septintą valandą, keliai stovyklautojai. Oi, kaip sunku! Jau ir švilpukas mankštai! Viens du, viens du! — šaukia sporto vadovai. Po dešimt minučių mankštos visi lekia atgal į namelius baigti praustis. 7:45 su ateitininkų himnu iškyla šio krašto vėliava ir trispalvė į mėlynas augštas padanges. Vėliavos pakelia dienos garbės būrelis. Po to visi žygiuoja

į salę mišioms, kur stovyklautojai paaukoja save ir visą dieną Dievui. Suskamba lėkščių ir šaukštų orkestras! Visi skaniai kerta pusrytį stiprindamiesi rytinei programai. Po pusryčių — apsitvarkymas. Ir vėl tas švilpukas! Ši kartą pokalbiam.

Pirmas pokalbis — ateitininkų ideologija. Stovyklautojai savais referatais aiškina ateitininkų principus. Po to "Kelionė po Lietuvą". Keliaudami visi susipažįsta su svarbiausiais Lietuvos miestais, upėmis, ežerais, su iš tos vietovės kilusiais žymiais asmenimis: poetais, rašytojais, visuomenininkais

Stovyklautojai prie Spyglio ežero.

Nuotr. V. Valaičio

DAINAVOJE

JŪRA GAILIUSYTĖ

ir t.t. Toliau kapelionas praveda religinį pašnekesį. Jaunimas daug išmoko apie bažnyčios liturgiją ir lietuviškus religinius papročius.

Nuo 12 iki 12:30 — laisvalaikis sportui, pašnekesiam, kol varpas sušaukia pietums. Po pietų — pasiruošimas vakarinei programai. Tada visi lenda į šaltą ir gaivinantį Spyglį. Dvi valandos skiriamos maudymuisi.

Ketvirtą valandą didelio medžio paunksmėje — dainų pamoka. Visi miškai ir laukai aidai nuo stovyklautojų balsų. Tose pamokose išmokta daug naujų dainų.

Gerokai išalkę, visi skuba pavakariams, o sporto aikštėje šokių mokytoja laukia su švilpuku. Ten išmokta keleta naujų tautinių šokių. Isisiūbavę stovyklautojai lieka aikštėje sportuoti. Vyksta konkursai, rungtynės. Visi džiaugiasi, klykauja, šūkauja!

Septinta valandą — vakarienė. Saulei leidžiantis, su Lietuvos himnu nuleidžiamos ir vėliavos. Vakarinė programa prasideda 7:40, o 9:30 — malda ir į lovas!

Vakarinės programos

Vakaris buvo labai įvairi programa. Pirmą vakarą, sekmadienį, įvyko susipažinimo šokiai. Tą patį vakarą pasiskirstyta į būrelius. Tenka paminėti, kad kiekvienas būrelis rinkdavo įvairių dalykų taškus, pradedant tvarka ir mandagumu, baigiant referatų rašymo bei dalyvavimu programose. Kitais vakarais buvo: Dariaus ir Girėno minėjimas, šv. Mergelės Marijos vakaras, šv. Kazimiero ir Adomo Jakšto minėjimas ir laužai, kur patys stovyklautojai sudarydavo programą. Buvo ir juoku laikraštėliai. Juos leido Daina Skirmuntaitė, Auksė Liulevičiūtė ir Remigijus Sadauskas.

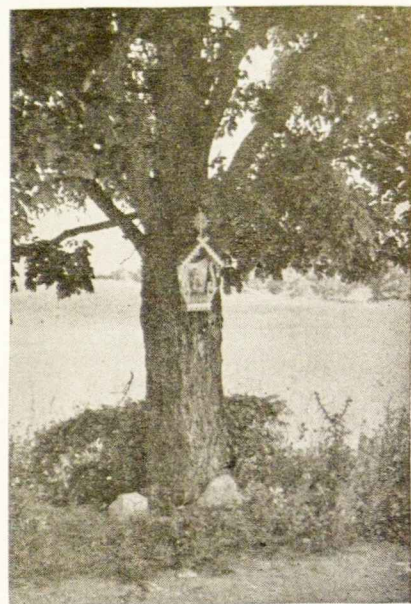
Vieną vakarą ekrane buvo parodyta ateitininkų organizacijos istorija. Prof. Adolfas Damušis aiškino paveikslus ir atsakinėjo į klausimus.

Pirmą sekmadienį MAS CV narys Vac. Kleiza pravedė pašnekesį

įdomiu ir moksleiviams aktualiu klausimu "Kodėl studijuoti universitete"?

Pasitikome tekančią saulę

Labai įdomus rytas buvo antradienį, rugpiūčio 5. Be penkių minučių penktą švilpukas prikėlė visus stovyklautojus. "Kas čia dedasi?" — klausė ne vienas. Ah! šį rytą visi einam stebėti saulėtekio. Pasiekę kitą pusę ežero, laukdami to didingo momento, visi sugiedojo "Marija, Marija". Pradėjo pamazu rausti dangus. Dar mėnulis danguje pabalęs sveikino kylančią saulę už horizonto. Su daina "Saulutė tekėjo" pasitikom raudoną saulės rutulį, kuris labai gražiai kontrastavo žaliem kalnam ir miškam. O Spyglio ežero rūkai, saulės spindulių paliesti, pradėjo skleisti ir kilti. Pasigėrėję gražiu saulėtekio, stovyklautojai pažaidė kelis žaidimus ir po to dar gavo pasi-maudyti tikrai šiltame Spyglyje.

Koplytėlė prie ąžuolo
Nuotr. A. BubljoStovyklos kalneliuose
Nuotr. V. Valaičio

Žaidėme kiekvieną laisvą valandėlę.

Nuotr. V. Valaičio

Konkursai

Antradienio vakare įvyko dailaus skaitymo, deklamavimo ir savosios kūrybos konkursas. Klausytojai išgirdo daug gražių eilėraščių, rašinėlių ir prozos ištraukų. Visi nekantriai laukė rezultatų. Deklamavime dvi pirmas premijas laimėjo Regina Stravinskaitė ir Daila Bajorūnaitė, o antrą Jūratė Juozevičiūtė. Dailaus skaitymo konkurse pirma vieta atiteko Livi-jai Kasperavičiūtei, dvi antros — Audronei Garbenytei ir Reginai Laniauskaitei, o dvi trečios vietos — Rasai Dabrilaitei ir Kristinai

Stankaitytei. Savų rašinėlių konkurse dvi pirmas vietas laimėjo Daina Skirmuntaitė ir Algimantas Bublys, o antra vieta teko Joanai Vasiukevičiūtei.

Partizanų vakaras

Trečiadienio vakare buvo partizano ir tėvynės vakaras. Iki partizano kapo buvo eiti kryžiaus keliai, sustojant prie kiekvienos stacijos ir papuošiant ją vainiku. Prie partizano kapo buvo suvaidintas montažas. Ant kapo degė žvakutės, ir buvo padėtas kiekvieno būrelio vainikas. Vakaras baigtas giesme "Marija, Marija". Po to, pagerbiant mūsų kenčiančius brolius ir seses Lietuvoje, visą vakarą viešpatavo tylą.

Vainikai į ežerą

Atsisveikinimas prie ežero įvyko paskutinį ketvirtadienį. Laužas buvo sukurtas prie kranto, o ežero vidury plaukiojo gražiai papuoštas laivelis. Po pasirodymų mergaitės paleido į vandenį vainikus su žvakutėmis.

Sporto varžybose

Per paskutines stovyklos dienas buvo įvairios sporto varžybos. Bėgimo lenktynėse jaunesnių mergaičių trumpą distanciją laimėjo I — Marytė Juozevičiūtė, II — Aldona Gudaitytė, III — Audronė Jasaitė. Ilgos distancijos bėgime: I — Marytė Juozevičiūtė, II — Audronė Jasaitė, III — Aldona Gudaitytė. Vyresniųjų mergaičių trumpos distancijos bėgime: I — Gražina Norvilaitė, II — Giedrė Bajorūnaitė, III — Audronė Garbenytė. Ilgos distancijos bėgime: I — Gražina Norvilaitė, II — Audronė Garbenytė, III — Giedrė

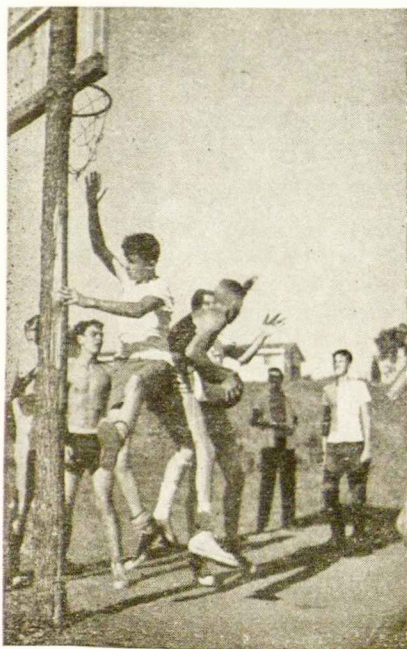
Bajorūnaitė. Jaunesniųjų berniukų trumpos distancijos bėgime: I — Jonas Meškauskas, II — Saulius Damušis, III — Šarūnas Lišauskas. Ilgos distancijos bėgime: I — Jonas Meškauskas, II — Saulius Damušis, III — Jonas Paškus. Plaukimo varžybose jaunesniųjų mergaičių: Indrė Damušytė, II — Irena Gudaitytė, III — Hermina Jasaitė. Vyresniųjų mergaičių plaukime: I — Vida Bičiūnaitė, II — Sigita Grižaitė. Berniukų plaukimo varžybose: I — Saulius Damušis, II — Romualdas Burneikis, III — Jonas Starkus.

Paskutinį penktadienį įvyko moksleivio ateitininko teismas. Prieš jį buvo apie dešimt kaltinimų. Teismas vyko labai sklandžiai, ir jury komisija išteisino moksleivį ateitininką.

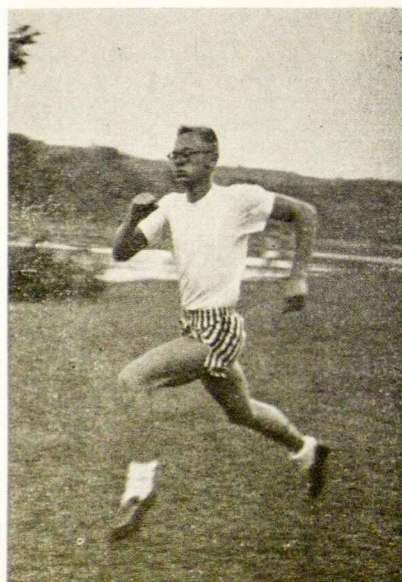
Iškilmingas posėdis

Paskutinis šeštadienis buvo atsisveikinimo diena. Iš ryto įvyko iškilmingas posėdis, kuris pradėtas su giesme "O Kristau, pasaulio valdove". Prezidiuman pakviesta visa stovyklos vadovybė. Stovyklautojus pirma sveikino MAS Centro Valdybos pirmininkas Vyt. Šoliūnas. Jis pasidžiaugė bendra mergaičių ir berniukų stovykla ir pasiektais rezultatais. Stovyklos administratorė Sesuo M. Paulė taip pat tarė žodį, pamokydama moksleivius drausmės. Kiekvienas stovyklautojas gavo diplomą, kuris pažymėjo, kad jis buvo šioj stovykloj ir ko jis pasiekė. Lietuviškas knygas gavo atsižymėję stovyklautojai.

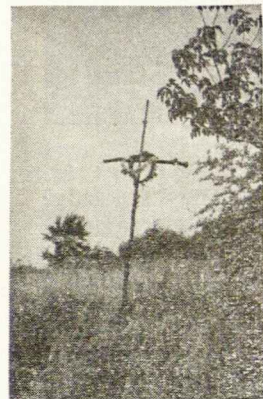
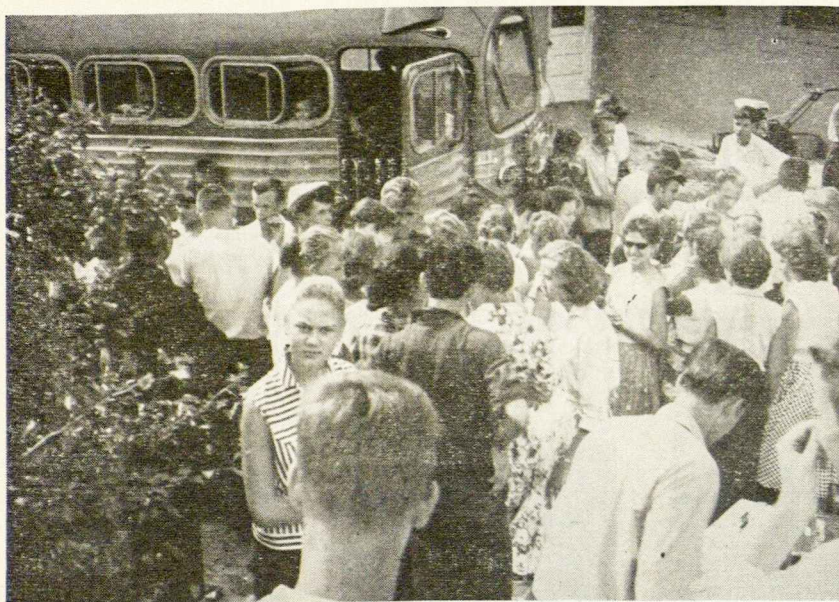
Stovyklautojų vardu žodį tarė Petras Stungys. Kapelionas kun. I. Urbonas pagyrė visus ir kvietė kitą metą atsivežti savo draugus į stovyklą. Posėdis uždarė ateitininkų himnu.

Karšta kova prie krepšinio lentos
Nuotr. A. Bublío

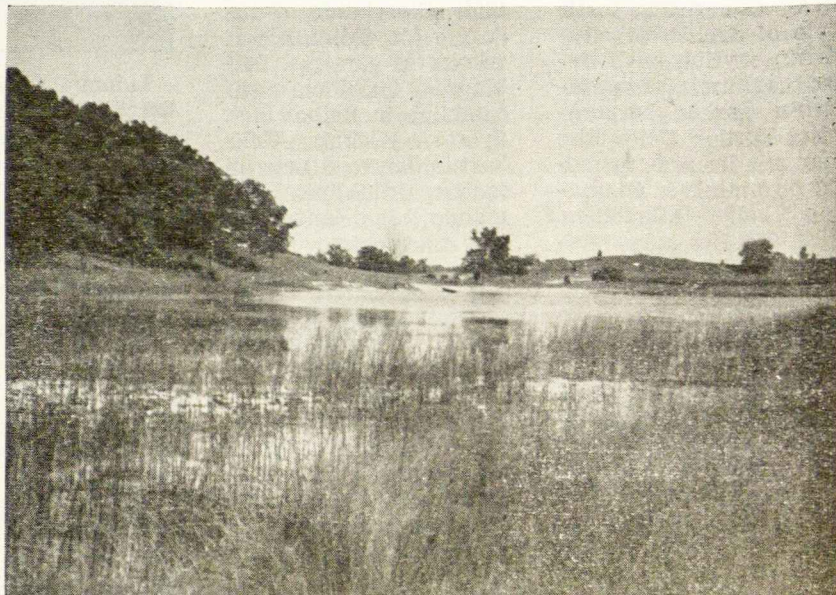
Jonas Meškauskas, laimėjęs bėgime I vietą.
Nuotr. A. Bublío

Atsisveikiname (viršuje) su gerais
ispūdžiais, žadėdami kitą metą vėl
susitikti.

Spyglys, kuris gaivino mus per va-
sarą (dešinėje).

Palikome vienišą vainikuotą kryžių
(viršuje dešinėje). Visos nuotraukos
A. Bubljo.

Atsisveikiname

Po pietų buvo paskutinis stovyklos įvykis — vėliavos nuleidimas. Paskutinį žodį tarė stovyklos komendantas — vadovas Arūnas Liulevičius, linkėdamas visiems pradėti veikti namie. Per vėliavos nuleidimą buvo išdalinti du tomai stovyklos laikraščio "Labora", kurį redagavo Dalia Noreikaitė ir Jūra Gailiušytė. Kiekvienas stovyklautojas taip pat gavo po dainorėlį.

Pasizymėję būreliai

Stovyklos metu būreliai, surinkę daugiausia taškų, buvo: "Jūros"

būrelis su 321 tašku ir "Kauno" būrelis su 466 taškais. Mergaitė, surinkusi daugiausia taškų, buvo Daina Skirmuntaitė su 74 taškais, o berniukas — Algimantas Bublys su 82 taškais.

Apie 3:00 val. visi išsiskirstė namo. Kai kurie su ašarom ištare paskutinį "sudiev".

Komendantai...

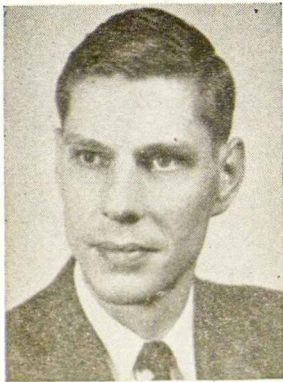
Stovyklos vadovas, Arūnas Liulevičius, buvo griežtas, ir dėl to stovykla vyko gražiai ir tvarkingai. Visa vadovybė įdėjo daug pastangų ir darbo padaryti šią stovyklą to-

kią, kad stovyklautojai galėtų ne vien pailsėti, bet ir šio to išmokti.

Kad stovyklautojai lavintųsi organizaciniam darbe, buvo įvesta vienos dienos komendantai iš pačių stovyklautojų. Geriausiu komendantu buvo pripažintas Petras Stungys iš Clevelando.

Šiais metais moksleivių ateitininkų stovykla buvo darbo stovykla. Manome, kad stovykla visiems patiko ir kad kitą metą bus dvigubai daugiau jaunimo.

Tad iki pasimatymo kitais metais!!

Aloyzas Vytautas Aidis birželio 11 baigė Western Reserve universitetą Clevelande ir gavo architektūros bakalauro laipsnį. Porą paskutinių metų yra gavęs dalinę stipendiją iš John Huntington Fund for Education, turėjo veteranų stipendiją. Universitete priklausė AIA (American Institute of Architects) studentų skyriui, buvo vietos architektūros studentų garbės korporacijos Epsilon Delta Rho narys ir jos praeitų metų pirmininkas. Gimnaziją baigė Miunchene 1949. Korėjos karo veteranas.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai, Stud. Ateitininkų Sąjungai ir Krikščioniškosios Demokratijos Studijų klubui Clevelande. Į ateitininkų organizaciją įstojo 1948 Eichstaette, kur vienerius metus pirmininkavo Maironio kuopai, dirbo Clevelando SAS draugovės valdyboje, Clevelande globoja moksleivius ateitininkus.

Aušra Barzdukaitė baigė Notre Dame kolegiją South Euclid, Ohio,

studijavo buhalteriją ir gavo bakalauro laipsnį. Gimnaziją baigė Clevelande 1952.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai, ėjo išdininkės ir sekretorės pareigas Clevelando skyrių. Ateitininkė nuo 1946 m. Studentų At-kų Sąjungai priklausė nuo 1952. Clevelando draugovėje ėjo išdininkės ir sekretorės pareigas. Priklauso Čiurlionio ansamblui ir Žaibo Liet. Sporto Klubui. Kelis kartus dalyvavo lietuvių moterų tinklinio komandoj, žaidžiant prieš kitų tautų atstovus.

Nijolė Bogutaitė baigė Peabody muzikos konservatoriją Baltimorėje, Md., studijavo muziką ir pianiną, gavo piano mokytojos diplomą. Stipendiją gavo iš pačios konservatorijos. Stodama į konservatoriją, gavo dvi pinigines premijas už pasižymėjimą muzikoje ir gerą mokslą. Priklausė Mu Phi Epsilon garbės korporacijai. Jau antri metai dėsto Baltimorės pradžios mokyklose pianą, turi privačią piano studiją. Ateityje nori dirbti pedagoginį darbą, toliau lankyti konservatoriją ir plėsti repertuarą.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai ir 1953-54 m. pirmininkavo skyriui. Į ateitininkų organizaciją įstojo 1952, moksleiviuose ėjo sekretorės pareigas, dabar sekretoriauja studentų ateitininkų draugovėje. Gimnaziją baigė Baltimorėje 1953 m.

ALMA MATER

*vėl išleido būrius jaunimo,
pasipuošusio naujais diplomais*

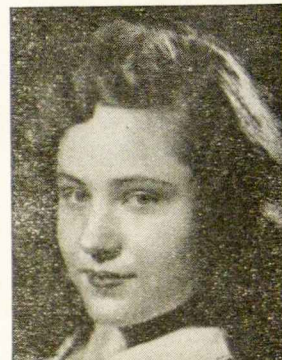

Laima Iešmantaitė baigė Notre Dame kolegiją Clevelande, Ohio, studijavo komercinius mokslus ir gavo bakalauro laipsnį. "The Wall Street Journal" premiją už pasižymėjimą prekyboje ir ekonomijoje.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai, 1957 redagavo "Studentų Gaires", ALRKF Clevelando skyriaus sekretorė 1957, Lituanus žurnalui remti komiteto narė 1958. Į ateitininkų organizaciją įstojo Fuldoje pirmaisiais atsikūrimo metais, pirmininkavo Schwaebisch Gmunden moksleivių kuopai 1949, MAS Centro Valdybos sekretorė 1954 m. Gimnaziją baigė Clevelande 1952 m.

Romana Jonauskaitė baigė Loyolos universitetą Chicagoje, studijavo organinę chemiją ir gavo magistrės laipsnį. Ėjo asistentės pareigas chemijos departamente, dėstė chemiją pirmo ir trečio kurso studentams. Jos diplominė tezė atspausdinta "Journal of Organic Chemistry".

Yra West-sides LB apylinkės valdybos vicepirmininkė, į ateitinin-

kų organizaciją įstojo 1946 m. Kasselyje, Vokietijoje. Dirbo visoje eilėje valdybų, vadovavo jaunučiams ateitininkams, 1955-56 buvo St. At-kų Sąjungos Centro Valdyboje. Šiuo metu yra Šatrijos korporacijos pirmininkė.

Baigė šv. Kazimiero akademiją 1951 ir Mundeino kolegiją 1955 m., įgydama bakalauro laipsnį.

Aldona Kalvaitytė baigė Annhurst kolegiją South Woodstock, Conn. Studijavo biologiją ir gavo bakalauro laipsnį, 1956 m. gavo Lietuvių Fronto Bičiulių stipendiją. Priklausė "Dainavos" lietuvių literatūros klubui ir buvo jo pirmininkė, sociologijos Hu-

man Relations Club vicepirmininkė, Biologijos Pasteur Club narė, Putnamo bendrabaučio mergaičių bendrabaučio seniūnė.

Priklauso Putnamo studentų skyriui ir buvo sekretorė 1954-55 m., Skaučių "Aušros" draugovės draugininkė 1957-58. Į ateitininkų organizaciją įstojo 1953 Waterburyje, kur 1954 baigė gimnaziją. Buvo Putnamo at-kių draugovės sekretorė ir išdininkė. Ateities planuose numato toliau gilintis cytologijos srityje — vėžio ligos tyrimuose.

Akytė Kavaliauskaitė baigė Rheinische Friedrich Wilhelm universitetą Bonnoje, Vokietijoje. Studijavo mediciną, išlaikė egzaminus ir įsigijo gydytojos laipsnį. Šiuo metu rengiasi doktoratui ir, jį gavusi, ši rudenį grįžta į Worcester, Mass., kur gyvena jos tėveliai. Studijoms pinigų suteikė tėvai, dalį pati užsidirbo fabrike, gavo vienkartinę stipendiją iš Ateities ir Vyskupų fondų Romoje. Mediciną pradėjo studijuoti 1952 m. Ziuriche, Šveicarijoje, po metų persikėlė į Bonną. Gimnaziją baigė Garmische, Vokietijoje, 1949, lietuvių stovykloje.

Buvo išrinkta į Europos Lietuvių Studentų Sąjungos Valdybą, ėjo sekretorės pareigas PLB Bonnos apylinkės valdyboje. Į ateitininkų organizaciją įstojo 1946 Bamberge, Vokietijoje, nuo 1946 iki 1949 pirmininkavo Bambergo, Garmisch - Partenkirchen, Mittenwaldo

moksleivių kuopoms. Aktyviai dalyvavo stovyklos chore, tautinių šokių grupėje, dramos mėgėjų ratelyje, priklausė Worcesterio Tremtinių meno mėgėjų rateliui.

Romualdas Kriaučiūnas Roosevelt universitete baigė psichologiją ir gavo bakalaurų laipsnį. Universitete priklausė Newman klubui ir Lietuvių klubui, pastarajame ėjo klubo korespondento pareigas. Gimnaziją baigė 1953 m. Chicagoje ir baigė poros metų pritaikomojo meno korespondentinį kursą.

Priklauso Liet. Bendruomenei, buvo LB Jaunimo Tarybos valdybos narys, Liet. Studentų Sąjungoje ėjo įvairias pareigas, buvo Chicagos valdybos narys ir Centro Valdybos narys.

Į ateitininkų organizaciją įstojo 1946 Eichstaette, Vokietijoje, pirmininkavo Maironio kuopai Miunchene, buvo MAS Centro Valdybos narys, dabar yra SAS draugovės valdybos narys.

Danutė Joana Kraučeliūnaitė baigė Mt. St. Joseph kolegiją Cincinnati, Ohio, studijavo ispanų kalbą ir gavo bakalaurų laipsnį. Turėjo darbo stipendiją, priklausė Užsienio Kultūros klubui, kurį padėjo suorganizuoti; be to, filosofijos, modernių kalbų, prekybos ir finansų, komunizmo studijų klubams, uoliai reikėsi sporte, laimėjo stalo teniso antrąją vietą.

Yra Liet. Stud. Sąjungos narė, į ateitininkų organizaciją įstojo 1947 m. Augsburgėje, ėjo įvairias pareigas valdyboje.

Gimnaziją baigė Putname 1953 m. Pedagoginės studijos tės Duchesne kolegijoje, Omaha, Nebr.

Rimvydas Kriščiokaitis baigė Connecticut universitetą Storrs, Connecticut, studijavo fiziką, gavo B.A. laipsnį. Studijuodamas gavo Jacob L. Fox Foundation ir Royal McBee Corp. stipendijas. Buvo vicepirmininkas Sigma Pi Sigma draugijoje, garbės narys Scabbord and Blade, dvejus metus priklausė Connecticut futbolo komandai.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungos Storrs skyriui, Stud. Ateitininkų Sąjungos Hartfordo draugovei (4 metus) ir metus buvo išdininkas.

Gavo asistento vietą Rutgers universitete N. J., kur kartu studijuos toliau, siekdamas magistro laipsnio.

Algis A. Lukas Philadelphia baigė Pennsylvanijos universitetą, studijavo statybos inžinieriaus.

neriją ir gavo bakalaurų laipsnį. Turėjo Abel Lukens Stout 4 metų pilną stipendiją, universitete dalyvavo šiose organizacijose: American Society of Civil Engineers, Compass and Chain Honor Society, Arnold Air Society.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai ir Studentų Ateitininkų Sąjungai. Į ateitininkų organizaciją įstojo 1955, buvo išrinktas SAS Centro Valdybon 1956-57 m., kur ėjo išdininko pareigas. Liet. Stud. Sąjungos Philadelphia skyriuje 1957-58 eina pirmininko pareigas. Gimnaziją baigė 1954 m.

Rita Medziukaitė baigė Immaculate Heart kolegiją Hollywood, Calif., studijavo istoriją ir pedagogiką, gavo bakalaurų laipsnį, priklausė Delta Chi Pi, istorijos, prancūzų kalbos klubams, California Student Teachers' Ass.

Šiuo metu sekretorės pareigas eina: Los Angeles Alto skyriuje, AL RK Federacijos Los Angeles skyriuje, Stud. ateitininkų draugovėje, šv. Kazimiero lietuvių parapijos chore. Į ateitininkus įstojo 1951, gimnaziją baigė 1953 New Yorke.

Jūratė Micutaitė baigė Clark universitetą Worcester, Mass., studijavo tarptautinius santykius, gavo bakalaurų laipsnį. Turėjo 4 metų pilną stipendiją, du metus buvo dekanas sąrašė, priklausė Inter-

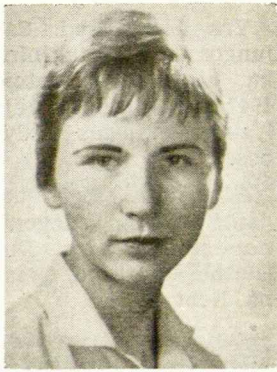

national Relations ir rusų kalbos klubams. Gimnaziją baigė Worcesteri 1954 m.

Priklausė Liet. Stud. Sąjungos Worcesterio skyriui, vyresnioji skautė. Ateitininkė nuo 1955 m. Priklausė Bostono SAS draugovei. Toliau studijas tęs Brown universitete, Providence, R. I., siekdama ekonomijos magistrės laipsnio.

Vida Matusaitytė baigė Clark universitetą Worcester, Mass., studijavo tarptautinius santykius, gavo bakalauro laipsnį, turėjo 4 metų dalinę stipendiją, vienerius metus buvo dekanų sąrašė, priklausė International Relations ir rusų kalbos klubams.

Yra Liet. Stud. Sąjungos Worcesterio skyriaus narė, buvo sekre-

torė 1955-56 m. Ateitininkė nuo 1953 m., priklausė Bostono SAS draugovei. Gimnaziją baigė Worcester, Mass., 1954. Toliau studijuos Northwestern universitete, Evanston, Ill., siekdama žurnalistikos magistro laipsnio.

Eugenija Mickevičiūtė baigė Mundelein kolegiją Chicagoje, studijavo chemiją, gavo bakalauro laipsnį. Priklausė Phi

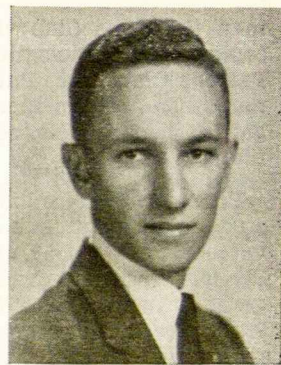
Theta Nu klubui, buvo atžymėta už chemijos mokslus.

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai ir Stud. Ateitininkų Sąjungai. Į ateitininkus įstojo 1947 Augsburg, Vokietijoje. Gimnaziją baigė 1955 m. Chicagoje, toliau Illinois universitete studijuos mediciną.

Julius Azis Raulinaitis baigė Southern California universitetą, studijavo statybą ir gavo ba-

kalauro laipsnį. Anksčiau studijavo Melbourne universitete, Australijoje, į Ameriką persikėlė 1954 m. Buvo Los Angeles studentų ateitininkų draugovės valdyboje. Rudenį išvyksta į Purdue universitetą, kur turi asistento vietą, sieks magistro laipsnio.

Džiugas Staniškis baigė John Carroll universitetą Clevelande, studijavo prekybos administraciją ir statistiką, gavo bakalauro laipsnį. Turėjo veteranų stipendiją 3 metams. Priklauso Commerce klubui, Alpha, Kappa, Psi profesinėms draugijoms.

Yra Stud. Ateitininkų Sąjungos, Liet. Stud. Sąjungos Centro Valdybos ir skyriaus narys, Čiurlionio ansamblio sekretorius (2 metus). Į ateitininkus įstojo 1946 m. Eichstaette, buvo jaunųjų berniukų būrelio pirmininkas, kuopos valdybos narys. Stud. Ateitininkų Sąjungai priklausė nuo 1951 m., buvo Clevelando draugovės valdybos narys, SAS Spaudos Informacijos Skyriaus vedėjas dvejus metus. Gimnaziją baigė Clevelande 1951 metais.

KVIEČIAME

Praėjo vasara ir linksmos, nuotaikingos stovyklos. Vėl grįžome į mokyklas prie gerųjų draugų knygų. Vėl prasidės darbo ir skubos dienos.

Iš stovyklų išsinešėm daug gražių pasiryžimų. Tegu bent vienas jų nepražūva. Būkime šiais mokslo metais uolesni moksle, linksmesni žaidime, karštesni maldoje. Giliau išsąmoninkime savos organizacijos principus, stiprėkime, aukime, kad laikas nedingtų veltui.

Prie savo organizacinių darbų prijunkime ir Ateitį. Neužmirškime jos paskaityti ir atsiliepti. Pirmiausia susimokėkime prenumeratą, kad mūsų apsileidimas nebūtų našta žurnalui.

Be to, jai parašykime daugiau. Ateičiai nuolat trūksta korespondencijų. Įpareigokime vieną kuopos ar draugovės narį, kad nuolat rašytų apie vietos ateitininkų veiklą. Įvyksta ne tik susirinkimai, bet ir minėjimai, iškylos, apie kurias Ateitis sužino tik iš kitų laikraščių. Turėtų gi būti visai kitaip — Ateitis turėtų vaizduoti

pilną ateitininkų gyvenimą. Pati redakcija to nepadarys viena, jei neateis į talką visos kuopos bei draugovės, siūsdamos medžiagos, nuotraukų.

Turime nemažą uolių bendradarbių. Už tai reikia jiems padėkoti. Tačiau visų prašome — neuždelsti. Juo greičiau gausime medžiagą, juo bus jos daugiau, juo mes greičiau išleisime numerį.

Taip pat prašome ir kitų įvairių raštų — referatėlių, kuriuos skaitote susirinkimuose, apybraižų, novelių, eilėraščių. Visa, ką tik galėsime, panaudosime. Ypač prašome įsijungti į darbą pačius jauniausius. Nesibijokite, kad karštais neišeina taip, kaip norėtume, kad padarome įvairių klaidų. Reikia bandyti, stengtis, kol kartą išmoksime savas mintis gražiai reikšti raštu, kol gerai apvaldysime lietuvių kalbą. Prašome ir sugestių, pasisakymų dėl vieno ar kito straipsnio, iškeltos minties. Tik glaudus kontaktas tarp skaitytojo ir redakcijos padarys patį žurnalą visiems įdomų.

REDAKCIJA

VOKIETIJOS ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SUVAŽIAVIMAS

Kiekvienais metais Vokietijos ateitininkai sendraugiai suvažiuoja pasitarti, pasvarstyti savo uždavinių, nustatyti veiklos gairių. Šiemet toks suvažiavimas įvyko Miunchene rugpjūčio 15-16 dienomis. Rugpjūčio 15 d., šv. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventė, buvo paskirta Marijos akademijai. Tai buvo daryta, norint pažymėti dvigubą šių metų jubilėjų — 350 metų nuo Marijos pasirodymo šiluvoje ir 100 metų nuo Marijos apsišvičimo Liurde.

Prof. A. Maceinos paskaita. — Akademijoje paskaitą "Marija ir Zacharijas — dviejų sandorų susitikimas" skaitė prof. dr. A. Maceina. Filosofinės paskaitos pagrindu buvo padėtas šv. Rašto pasakojimas apie tai, kaip Zacharijui ir Marijai angelo buvo apreiškta, jog nevaisinga Zacharijo žmona Elzbieta pagimdys sūnų ir vyro nepažinusi Marija duos pasauliui Išganytoją. Senelis Zacharijas Viešpaties angelo apreiškimą priėmė juo netikėdamas ir todėl jo buvo nubaustas: jis neteko regėjimo ir jį atgavo tik gimęs sūnui šv. Jonui. Zacharijo nubaudime prelegentas išvelgė Dievo baudėjo pasireiškimą. Senojo Testamento, arba Senosios Sandoros, žmogus tikėjo tik priverstas ženklo-stebuklo, taigi, iš baimės. Todėl ir visą Senojo Testamento religiją tenka laikyti baimės religija. — Gimęs šv. Jonui, Zacharijus savo džiaugsmą išreiškė himnu Benedictus. Jame visas dėmesys sutelktas ateitin, naujajai sandorai, Tam, kuris ateina Dievo vardu. Tai atsakymas Senosios Sandoros, kuri buvo paremta baime.

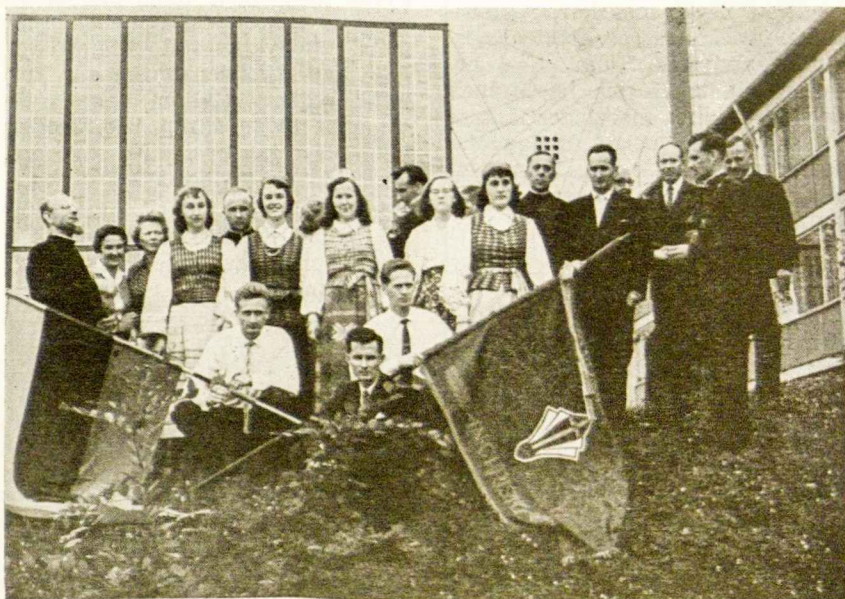
Marija angelo pranešimą, jog jos ysių vaisius bus Jėzus, priėmė visai kitaip, nei Zacharijas. Ji nusilenkė Viešpaties valiai iš karto, ja neabejodama, nusižemindama ir išreikšdama gilią meilę savo Viešpačiui: "Šitai aš Viešpaties tarnai-

tė!" Tuo Marija pradėjo Naująją Sandorą, kuri yra atremta į meilę. Naujojo Testamento religija yra mellės religija. Savo džiaugsmą, po angelo apreiškimo, Marija išreiškė himnu Magnificat. Jame ji kalba daugiausia apie save. Tai stebina. Be abejo, tuo Marija pirmą kartą pasaulio istorijoje suvokė moters sąmonę, kad ji yra tokios pat prigimties, kaip vyras. Ji sulaužė vyro išskyrimo santykių su Dievu dėsni, kuris galiojo Senojoje Sandoroje. Marija pradėjo naują moters su Dievu santykiavimo būdą, kuris nekelia daugiau abejonių, kad moteris gali su Dievu santykiuoti tik per vyrą, kaip buvo Senojoje Sandoroje.

Po paskaitos sekė trumpa meninė programa, kurią daugiausia atliko Vokietijos ateitininkai sendraugiai. Jos paruošimu ypač rūpinosi A. Grinienė. Buvo dekla-

muota A. Jasmanto, dr. J. Gričiaus, dr. J. Šakalausko poezijos ir kt. Po meninės programos suvažiavimo dalyviai išklausė mišių, per kurias pamokslą pasakė kun. dr. J. Vaišnora.

Prel. L. Tulabos paskaita. — Rugpjūčio 16 paskaitą skaitė prel. dr. L. Tulaba. Jos tema: "Ateitininkų uždaviniai tremtyje". Prelatas apžvelgė tris at-kų uždavinių sritis: pasaulėžiūrinio subrendimo, pasaulėžiūrinio gyvenimo ir pasaulėžiūrinio veikimo. Pasaulėžiūriškai bręsti at-kai privalo visą gyvenimą. Bet ir taip nusistačius, neišvengiama pasaulėžiūrinio klaidų, kurių prelatas visą eilę nurodė, daugiausia remdamasis neseniai išėjusia knyga "Mano pasaulėžiūra" ir vienu kitu at-kų straipsniu katalikų spaudoje. Klaidas prelegentas pataisė, nurodydamas teisingą katalikiškosios pasaulėžiūros sampratą. — Pasaulėžiūrinis gyvenimas, pasak prelegento, turi būti toks, kad jame atsispindėtų pastangos visa atnaujinti Kristuje. Ypač reikią saugotis smerkti nusidėjėlius. Gailesys jų atžvilgiu esanti tikroji kataliko laikysena. — Pasaulėžiūrinis veikimas turi reikštis gyvenimo pavyzdžiu, malda ir auka. Permaža katalikai skiria dėmesio visuomeninei veiklai. Joje reikia daryti skirtumą tarp katalikų ir katalikiškosios akcijos. Pirmoji yra betkokia katalikų visuomeninė veikla, antroji — pasauliečių dalyvavimas apaštalavimo darbe, vadovaujant bažnytinei hierarchijai. Lietuviškoji katalikiškoji akcija, palyginus su kitų kraštų, buvusi mūsų nepriklausomybės laikais labai gera.

Liepos 31 ir rugpjūčio 4 d.d. Vokietijoje, Koenigsteine įvyko "Bažnyčios priespaudoje" kongresas. Lietuviai dalyvavo su lietuviška ir ateitininkų vysk. M. Valančiaus kuopos vėliavomis.

KANADOS ATEITININKŲ STOVYKLA

JONAS STAŠKEVIČIUS

Juliją Petrauskaitę

ir

Pranciškų Zaranką,

Romą Nasvytytę

ir

Antaną Almanauską,

sukūrusius šeimos židinius,
nuoširdžiai sveikina ir Dievo
palaimos linki

SAS Valdyba

*

Nijolę Lipčiūtę

ir

Juožą Manelį

sukūrusius ateitininkiską šeimos židinį, nuoširdžiai sveikina ir daug laimės linki

SAS Valdyba

*

Mariją Kristiną

Ingelevičiūtę

ir

Vytautą Petrą Vygantą,

sukūrusius ateitininkiską šeimos židinį, nuoširdžiai sveikina ir daug laimės linki

SAS Valdyba

● New Yorko moksleiviai ateitininkai prieš vasaros atostogas išleido "Jaunystės Keliu" 5—6 nr., kur paminėti Darius ir Girėnas, sudėta aktualios medžiagos iš kuopos gyvenimo, juokai. Redaguoja: Gediminas Naujokaitis, Edmundas Adomaitis, Evaldas Remėza, Ramunė Vilkutaitytė.

● Per J. Žadeikį, Chicagos Moksleivių Ateitininkų Rėmėjų komiteto reikalų vedėją, neturtinigiems ir našlaičiams ateitininkams sušelpiti — vasaros stovyklavimui — auškojo: \$50 — dr. P. Kisieliui; \$30 — prel. Ig. Albavičiui; \$20 — dr. Z. Danilevičiui ir A. Valavičiui; \$15 — inž. V. Naudžiui; \$10 — dr. A. Baliūnas, prof. dr. J. Meškauskas, dr. P. Atkočiūnas ir Aš Pats (taip pasirašė); \$5 — dr. O. Prunskis, A. Šimaitienė, kun. X, dr. B. Gaidžiūnas, red. L. Šimutis, J. Lieponienė, dr. J. Adomavičius, dr. J. Juozevičius, Č. Grincevičius ir J. Žadeikis; \$3 — V. Kleivienė.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje geltonavo ateitininkų papalinės. Jose knibždėjo linksmai nusiteikę jaunimas. Viso buvo apie 50. Vieną turėjome net iš Anglijos.

Čia susirinkusių tikslas buvo ne tik ilsėtis, bet ir pagilinti ateitininkiškas žinias. Stovyklos metu turėjome tokių paskaitininkų, kaip kun. dr. J. Gutauskas, kuris kalbėjo apie savęs auklėjimą, savo vaizdžia kalba sudominęs net pačius jauniausius klausytojus. Dr. A. Šapoka pasakojo apie Lietuvos mokyklą, jų istorinę pradžią ir palygino jų programą su Kanados bei Amerikos mokyklomis. Šios stovyklos komendantas, Vytautas Birieta, uždegė mūsų apibūtinusią tėvynės meilę, primindamas, kad mes turime padėti savo broliams Lietuvoje, kad išlaikytume lietuvių kalbą ir tos kalbos meilę įkvėptume savo jaunesniems broliams ir sesutėms, kurie turi nemaža sunkumų, gyvendami svetimoje aplinkoje ir mokydami svetimoje mokykloje. Kazimieras Manglicas, kuris baigia ruoštis magistro laipsniui Toronto universitete, pravedė labai gyvas diskusijas, bandydamas išryškinti krikščioniškos meilės problemą. Stovyklautojai priėjo išvados, kad kiekvienas žmogus turi būti mylimas. Galima nekęsti tik žmogaus blogų darbų, bet žmogus, kaip Dievo kūrinys, pačia savo prigimtimi yra mylėtinas.

Penktadienį buvo numatytas tradicinis partizanų vakaras su procesijomis lauke, bet, pasitaiklus lietingam orui, visa programa atlikta salėje. Buvo tartas įžanginis žodelis, po kurio, Tėvo Rafaelio, O.F.M., vedami, sukalbėjome rožinį už kenčiančius brolius ir seseris. Ištrauką iš partizanų gyvenimo paskaitė V. Birieta. Doloroza Stirbytė gražiai padeklamavo partizanų sukurta eilėraštį, o kelios mergaitės išpildė Teresės Verbickaitės parengtą melodeklamaciją. Tą vakarą taip pat buvo prisiminta ir dr. Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukaktis, nes jis irgi buvo kovotojas dėl Lietuvos laisvės. Apie dr. V. Kudirką kalbėjo ir jo raštų

ištraukas skaitė J. Staškevičius. Po to viskas buvo užbaigta dr. V. Kudirkos neužmirštamuoju Lietuvos himnu.

Stovyklos metu patys stovyklautojai skaitė savo referatus, o savaitgalio metu atvažiavusi Gintara Bakaitytė paskaitė savos kūrybos "Stovyklos dienoraštį". Vakais prie laužo turėdavom visokių pasirodymų, retkarčiais "Uknolis" stovyklos humoro laikraštėlis) baksteldavo į pakaustytus stovyklautojų padus. Visų vaizduotėms sušlubavus, vakaro laiką praleisdavome dainuodami liaudies dainas.

Laikantis senos Kanados ateitininkų tradicijos, buvo praversti konkursai. Dailiojo skaitymo konkurse pirmąją vietą laimėjo Doloroza Stirbytė, II vietą — Silvija Martinkutė, III — Romanas Muzeika. Deklamavimo konkurse pirmą vietą laimėjo Silvija Martinkutė, II — Kaminskaitė, III — Stanevičiūtė, IV — Kaminskaitė. Bendrojo išsilavinimo ir žinių konkurse: I vietą — Danguolė Prunskytė, II — Doloroza Stirbytė, III — Kęstutis Raudys.

Taip pat buvo praverstas palapinių konkursas, kuris kai kuriems teisėjams numušė nuotaiką, nes praėjusiose stovyklose palapinės pasipuošdavo daug gražiau. Tačiau ir šiais metais buvo gražių papuošalų. Žibučių palapinei atiteko pirmoji vieta, Palangos — II-ji, Algių — trečioji.

Laisvą laiką daugiausia praleisdavom žaisdami tinklinį, krepšinį ir kt. žaidimus, kuriuose daugiausia susiimdavo aukštaičiai su žemaičiais arba suvalkiečiais. Taip pat keletą kartų savo jėgą parodė ir stovyklos vadovybė prieš stovyklautojus.

Labiausiai visi mėgo maudytis. Šiai stovyklai, prasidėjusiai liepos 19, vadovavo ir viršininko pareigas ėjo inž. A. Ankudavičius, stovyklos dvasios vadas buvo Toronto moksleivių ateitininkų kuopos kapelionas Tėvas Rafaelis, OFM, stovyklos komendantas — Vytautas Birieta, mergaičių vadovės — Teresė Verbickaitė ir Genė

Sao Paulo jaunimas po agapės

SÃO PAULO JAUNIMO ŠVENTĖ

Rugpjūčio 3 dienos rytas buvo tikrai pavasariškas. Saulutė švito šypsodamasi, lyg žinodama, kad šiandien Vila Zelinoj Sao Paulo lietuviškas jaunimas švenčia savo šventę. Dar gerai prieš devintą valandą jau rinkosi jaunimas iš visų S. Paulo pusių. Gražia nuotaika ir tautiniais rūbais pasipuošę, nešdami ateitininkų, Brazilijos ir Lietuvos vėliavas, žygiavom bažnyčion. Malda ir sutarinėmis giesmėmis garbinom Dievulį, priėmėm komunią, iš klausėm nuoširdaus Tėvo J. Bružiko, S. J., pamokslo.

Latauskaitė, ir kultūros reikalų vadovas — J. Staškevičius.

Sekmadienį, liepos 27, buvo iškilmingas stovyklos uždarymas, nuleidžiant vėliavą. Toliau buvo atsisveikinimo programa. Dvi baleto mėgėjos pašoko saulės šoki, girdėjome deklamacijų, referatų, įvairių kitokių pasirodymų ir porą iš kanopos iškritusių "Uknolių". Visa programa užbaigta komendanto ir dvasios vado atsisveikinimo žodžiu.

Tuo visi pradėjo skirstytis. Vieni susipakavę dar važiavo paežerėn pasimaudyti, o kiti, pilni visokių stovyklos nuotykių bei įspūdžių, riedėjo tiesiai į namus. Kiekvienas išvažiuodamas gailėjosi, kad laikas taip greit prabėgo, ir žadėjo būtinai susitikti kitais metais.

Kai klegėdami pasiekėm salę, jau laukė mamųčių paruošti ir papuošti stalai agapei. Daina ir juokas lydėjo gerą apetitą. Toliau sekė atskirų vilų atstovų žodis ir meninis pasirodymas. Jaunimas kalbėjo jaunimui atvirai ir nuoširdžiai. Iš širdies išplaukę žodžiai draugų tarpe kėlė entuziazmą, o vyresniesiems svečiams net ašarą spaudė. Jie stebėjosi, kiek daug šiltų žodžių čia gimęs jaunimas randa visų bendrai tėviškei Lietuvai. Meninę programą klausantieji sutiko su nuoširdžiomis katutėmis.

Programai pasibaigus, buvo padaryta nuotrauka, ir zeliniečiai vedėsi svečius pietų.

Trečią valandą salė jau buvo pilna publikos. Tokiu gausiu svečių atsilankymu džiaugėsi ne tik Dėdės Juozo, bet ir visų kitų šventės rengėjų širdys. Po jaunimo sveikinimų buvo suvaidinta mokytojos H. Mošinskienės parašyta trijų veiksmų pjesė "Joninių ugnys". Vaidino moksleiviai ateitininkai. Antrame pjesės veiksmo su dainomis ir tautiniais šokiais gražiai pasirodė visų vilų jaunimas. Iš gausių plovimų sprendėm, kad vaidinimas visiems žiūrovams patiko. Po vaidinimo buvo pasilinksminimas. Šventėje dalyvavo maždaug 400 jaunimo, vien programoje buvo daugiau kaip 100.

Gražiai pradėję, gražiai ir linksmi savo šventę baigėm. Ji užliejo gaivia lietuviška banga ne tik jau-

LINKĖJIMAI BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Linkiu, kad visas Sao Paulo jaunimas gerai išmąstytų šventės proga iškeltas mintis. Ir kai kitais metais vėl susirinksime į jaunimo šventę, kad vėl galėtume nuoširdžiai kalbėti lietuvišką "credo", kad kiekvienas jaustųsi esąs susipratęs lietuvis-vė. Tai didelis, garbingas uždavinys šiems mūsų jaunatvės metams. Tad pirmyn į darbą, pirmyn į susipratimą, nes lietuviais esame gimę, lietuviais turime ir būt.

Iš Romo Klimavičiaus,
Tautų Parko atstovo,
sveikinimo kalbos

Ateis diena, kada ir mes būsime reikalingi tėvų žemei — Lietuvai savo mokslu, savo žiniomis ar darbu, o mums tada nebus gėda pasirodyti, kad esame apsišarvavę pilnu lietuviybės supratimu ir geru tėvų kalbos žinojimu. Todėl daugiau darbo, daugiau drąsos ir daugiau išdidumo, kad esame garbingos lietuvių tautos vaikai!

Iš Genovaitės Svinkūnaitės sveikinimo.

Daug ar mažai pažįstame Lietuvą, — vistiek mes esame jos vaikai. Žmonijos susibūrimas į tautas yra Dievo planas. Todėl tautos, giminės, šeimos mums niekas jokių būdu pakeisti negali. O mūsų tauta yra garbinga, didinga, katalikiška. Mūsų kalba graži, sena, turtinga. Todėl jaunime, stenkimės išmokyti gražiai lietuviškai kalbėti, stenkimės kuo giliau pažinti mūsų tautą, kurios kraujas mūsų gyslose teka.

Iš ateitininkų atstovės
Julijos Šimonytės kalbos

nimą, bet ir visą mūsų koloniją. Malonios, kartu praleistos, valandos dar ilgai gaivins mūsų jaunas širdis, grįžusias prie kasdieninių savo pareigų į mokyklos suolą.

Julija Jurgelevičiūtė

ŠIŲ METŲ SPORTINĖS SUKAKTYS

Šiomet minime kelias lietuviams reikšmingas sportines sukaktis, apie kurias šioje vietoje norime trumpai pakalbėti.

Pirmiausia sustokime ties Lietuvos Tautine Olimpiada, kuri vyko 1938 liepos 17—31 d.d. Kaune. Tai buvo pirmasis ir vienintelis tokio masto lietuvių sportininkų sąskrydis, nes vėliau užėję karų laikai ir Lietuvos okupacija nebeleido tęsti šios gražios tradicijos.

I šią olimpiadą suskrido apie 2,000 aktyvių sportininkų iš lenkų užgrobtos Vilniaus teritorijos, J. A. Valstybių, Latvijos, Didžiosios Britanijos ir Brazilijos. Jie čia susirinko ne tik sportiniam pasirodymui, bet ir pareikšti savo meilės tėvynei. Tai buvo gražiai pasakyta olimpinėje priesaikoje, kurią čia pakartojuame:

“Mes, Laisvosios Lietuvos ir pasaulio kraštų lietuvių jaunimas, jausdami tautos šauksmą burtis į vieną šeimą, susirinkę Pirmojon Tautinėn Olimpiadon dvidešimtaisiais Lietuvos laisvės metais, žinodami sunkius lietuvių tautos kovų kelius dėl jos buvimo ir nepriklausomos Valstybės atstatymo, didingos praeities gaivinami, lenkdami galvas Tautos Karžygiams, aukojusiems jėgas ir gyvybę Lietuvos Tautos laisvei apginti, prisiekiame būti ištikimi amžiniems Lietuvų Tautos siekimams, ugdyti jėgas Tautos siekimams vykdyti, visur ir visuomet saugoti ir ginti Tautos garbę, varžydamiesi su pasaulio pranašiaisiais ryžtis juos pralenkti, tvirtčiau, greičiau, gražiau tarnauti Lietuvai, te Visagalis mums tai padeda”.

Nemažų laimėjimų čia pasiekė Amerikos lietuviai, kurie užėmė pirmąją vietą krepšinio varžybose, o taip pat pelnė nemažą pergalių lengvosios atletikos ir plaukymo šakose. Amerikos lietuviams pergalę krepšinyje laimėjo šie sportininkai: Pečiukaitis, Avelis, Ruzgys, Petraitis, Pečiulis, Jankaitis, Tenzis. Lengvojoje atletikoje pirmųjų tarpe buvo šie Amerikos lietuviai: Stanišius, Jankauskas, Prokopas, Lutkus, Sidabras, Bernotas, Beinoris, Bložytė. Plaukime pirmavo šie Amerikos lietuvių atstovai: Macionis, Bikinas, Dalbukas, Budrikas.

Kokios naudos atnešė ši olimpiada? Apie tai gali atsakyti tuoj po

jos “XX Amžiaus” dienraštyje tilpęs straipsnis, kuris sako: “Tai buvo pirmiausia manifestacija. Manifestacija, kas padaryta per 20 nepriklausomų metų fizinės kultūros srityje. Ji parodė, kaip naujoji Lietuva su visomis jaunimo organizacijomis ir įstaigomis vis labiau pasinėša fizinės kultūros linkme... Nukreipus dėmesį į sportą, olimpijadų parodyta daug naujų rekordų. Tikslumo brangintojai ras skyrium tuos laimėjimus, išmatuotus centimetrais, sekundėmis, taškais. Jeigu rekordai ir nėra fizinės kultūros tikslas, vis dėlto olimpiada rodo stipriai užterėjusi mokėjimą fizinės jėgos metodiškai sutelkti sąmoningam veiksmui. Lietuvos Bankas galės neturėti širdgėlos dėl to aukso ir sidabro, kuris iš jų seifų išėjo medaliams kalti. Sportininkai pasirodė jų verti”.

Kita svarbi sukaktis yra boksininko Jack Sharkey (J. Šarkio-Žukausko) 40 metų nuo jo sportinės darbuotės pradžios. Kaip jau žinome, šis sportininkas yra vienintelis lietuvis, kuris yra laimėjęs sunkaus svorio pasaulio meisterio vardą (1932 metais).

Šia proga mums verta pažvelgti į aplinkybes, kurios mūsikį pasiskatino tapti boksininku. Štai, ką apie tai pats Šarkis pasakoja:

“Tarnavau marinuose. Man teko būti barakų apsaugoje. Pasimaišė vyrai iš kito dalinio, ir čia kilo ginčas, kurį palikome išspręsti kumštynių pagalba. Pasirodo, kad mano partneris buvo sporto instruktorius. Tačiau jį greitai iškėlė, ir tikrose bokso rungtynėse taip ir neteko su juo susitikti.

Buvo kartą laisva diena. Pasirodė keletas porų boksininkų. Mūsų dalinio kapelionas, pamatęs mane, paragino:

— Eik, užsidėk pirštines ir kaukis.

— Ne, tėve, neisiu, — atsakiau tada.

— Jeigu neisi, tai laisvoje dienoje negausi išeiti iš kareivinių.

Tai jau būtų persunki bausmė. Taip ir pradėjau, o pradėjus sekėsi ir neužilgo pasiekiau laivyno čempiono vardą.

— Jau buvau bebaigias tarnybą marinuose, kai kartą, išėjęs pasivaikščioti mieste, pamačiau skel-

bimą, kad ten bus bokso rungtynės. Užėjau pasikalbėti, kad ir mane priimtų varžytis. Savininkas nelabai domėjosi, sakydamas, jog jau visos vietos užimtose.

Dėl visa ko paklausė, kiek aš kartų koviausi ringe. Atsakiau, kad apie 40.

— Kiek laimėjai iš jų?

— Visas! — atsakiau aš.

Savininką tas paveikė, ir jis pažadėjo mane įstatyti ketvirton poron.

— Ar sutiksi už 100 dolerių dalyvauti rungtynėse? — jis paklausė.

Kaip nesutikti, kad aš marinuose per visą mėnesį tik 40 dolerių tegaudavau.

— Kokia tavo pavardė? — savininkas dar pasiteiravo.

— Jonas Žukauskas.

— Tokios negalime užrašyti. Eik sugalvok tam kartui kokią nors kitą.

Pamąsčiau: Dempsey, tad gal Sharkey bus gerai. Taip ir pasidariau Jack Sharkey-Šarkis. Tada privertė, o vėliau pavardė prigijo ir taip pasiliko. Kai stojome boksuotis, savo partnerį paguldžiau per 30 sekundžių. Kitą kartą mano partneris parkrito trečiame runde. O paskiau — taip ir nuėjo iki pasaulinio čempionato.

Čia reikia pažymėti, jog šiam sportininkui pagerbti šiais metais (spalio 26 d.) Chicagoje yra rengiamas pobūvis, kuriame dalyvaus ir jis pats.

Taip pat čia dar norisi pridėti dar vieną minėtiną datą — 20 metų suaktį nuo pirmųjų Lietuvos moterų krepšinininkių tarpvalstybinių rungtynių. Šios rungtynės įvyko 1938 m. gegužės mėn. 20 d. Kaune ir jose Lietuva nugalėjo Estiją 15:7. Tada Lietuvos spalvas gynė šios krepšinininkės: Jazbutienė, Astauskaitė, Miuleraitė, Markevičienė, Vailokaitytė, Kuzmickaitė, Makūnaitė, Čypaitė, Kalvaitienė.

Tais pačiais metais Lietuvos krepšinininkės dalyvavo Europos moterų pirmenybėse, kuriose tik per plauką nelaimėjo I vietą. Lietuvaitės surinko lygiai taškų su pirmosios vietos laimėtojomis — italėmis, tačiau, turėdamos blogesnį krepšių santykį, buvo nu-

ATSKLEISTA KNYGA

SMILGAIČIŲ AKVARELĖ

Akvarelė, arba vandeninių dažų tapyba, turi daug šviesos, giedrios nuotaikos, šiltų spalvų, lengvumo, žaismingumo. Perkeltine prasme akvarelines priemones P. Jurkus panaudojo savo beletristiniame kūrinyje — praėjusių metų „Draugo“ premijuotam romane „Smilgaičių akvarelė“. Smilgaičiai — nedidelis žemaitijos miestelis ramiaisiais taikos metais, kai Nepriklausomos Lietuvos gyvenime reiškėsi visokeriopa pažanga. O Smilgaičių žmonės — autoriaus jaunų dienų pažįstami, draugai, kadaise sutikti jo mieloje tėviškėje. Ir dėl to visas pasakojimas virsta „pasaka mano draugų, pasaka mano žemės“. Šitas jausminis autoriaus santykis juntamas per visą veiklą ir duoda jam šilumos ir spalvingumo.

Veiksmo centre stovi keturi jauni žmonės: Samanė ir Lina, Julius ir Viktoras — tarp jų pinasi stipri meilės intriga. Prie jų prisideda senasis Gimbutas ir klebonas Senkus — du susibaudėliai, pasiryžę pakeisti jų pačių iš enerčijos išjudintus jaunųjų žmonių santykius. Prie jų dar pridėkime modernios pastoracijos pionierių kun. Jogaudą, tėviško gerumo vachmistarą Drasutį, judrų gandonešį ir intrigantą Linkų, na dar gimnazistą Algį — tai ir visi veikėjai, kurie reiškiasi Smilgaičiuose — kiekvienas su savo ryškiu veidu, su savo siekimais.

Daugumas veikėjų — teigiami, bet neidealizuoti. Natūralūs savo aplinkoje ir savo siekimuose. Kieta charakterio pažangus ūkininkas Gimbutas, ūkiškų polinkių klebonas, net suktasis Linkus — turi savo viduje tiek gerumo, kad jie patraukia į save nuoširdžiu žmoniškumu. Tik Juliui ir Linai autorius davė piktos valios, tačiau ir į juos pažvelgė su meile ir neleido

stumtos antron vieton. Reikia pažymėti, jog lietuviškos įveikė Italiją 23:21, bet pralaimėjo prieš Lenkiją 21:24. Pagal Italijos laikraščio Gazzetta della Sport anketą, geriausia Europos žaidėja tada buvo išrinkta Miuleraitė, o kitos lietuviškos užėmė tokias vietas: 4. Jazbutienė, 5. Astrauskaitė, 9. Valokaitytė, 10. Markevičienė.

jų piktiems siekimams sutarpti ir duoti vaisių.

Vaizduojamieji žmonės yra tikri savo aplinkumoje, psichologiškai pateisinti. Pageidautume, kad jų vidus būtų giliau atskleistas, veikimo motyvai labiau pagrįsti. Pirmiausia, tik labai išoriniais bruožais rodomas Julius, savo sielos gelmėse turįs sukčiaus bruožų, bet ir daug teigiamų savybių. Panašiai tik išoriniais bruožais teparodyta ir gražuolė Lina, savo charakteryje slepianti tragiškų dramatiinių pradmenų. Tik schematiškai teparodytas ir modernusis kunigas Jogaudas. Daugiausia dėmesio yra sutelkta ties centriniu veikėju — Samane. Jos paveikslas išėjo įvairus, spalvingas, išsiskleidęs veiksmu ir psichologinėmis išvalgomis. Leidžiama plačiau pasireikšti savo vidaus pasauliu ir kunigui Senkui. Bet Viktoras vėl lieka miglotas. Tiesa, autoriaus pabrėžiama šito veikėjo noras pasilikti kitų šešėlyje, tačiau jo atsiskleidimas būtų buvęs tikrai įdomus. Ta sapno forma, kuria autorius mėgina mus nukelti į Viktoro praeitį, yra nepavykusi.

Kalbėdami apie veikėjus, jų siekimus, jų vidaus pasaulį, galėtume pageidauti, kad autorius būtų davęs kiek daugiau gilesnio idėjinio turinio. Bet šito tikslo atrodo, autoriaus neturėta. Jam rūpėjo parodyti nedidelį giedro gyvenimo iškarpa, sudrumsta kylančios audros vandens lašę, bet vėl nušvintanti visu vaiskumu. Šią pasirinktą tikslą autorius atliko pasigėrėtinai.

P. Jurkaus pasakojimas dinamiškas, lengvas, grakštus. Stilistinės priemonės valdomos laisvai ir deramai. Dialogai gyvi ir psichologiškai tikri. Kompozicinis planas kruopščiai išbaigtas. Galime autoriui prikišti, jei taip galima pasakyti, nuolatinę režisūrą. Kartais įkyriai pajuntama, kad autorius neatsitraukdamas diriguoja savo veikėjų veiksmams: pirmiau parodoma, kaip susitaria veikti Gimbutas ir klebonas, vikaras ir Viktoras, Lina ir Julius, o paskui rodo, kaip jie veikia. Įvedamas bereikalingas pakartojimas ir veiksmo dinamikos susilpninimas. Galėtų nebūti ir visos eilės smulkmenų, pav., kad ir tas Viktoro turtingumo atskleidimas — atliekamas farsiniu būdu.

Nesileisdami į detalių nagrinėjimą, turime pasakyti, kad P. Jurkaus romanas yra tikra akvarelė, atnešanti skaitytojui, nors ir nedidelio, bet spalvingo Lietuvos gyvenimo iškarpa, atskleistą su žmogaus meile ir nuotaikos švelnumu.

(Paulius Jurkus, SMILGAIČIŲ AKVARELĖ, premijuotas romanas, išleido Lietuviškos Knygos Klubas, 1957 m., su dail. V. K. Jonyno aplanku, 522 psl., kaina \$5.)

Pr. Naujokaitis

TAUTINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

Šiais metais lapkričio 1 d. sueina 40 metų, kaip pirmoji lietuvių skautų skiltis turėjo pirmą viešą sueigą Vilniuje, Vytauto Didžiojo gimnazijoje. Lietuviai skautai, švėsdami šią sukaktį, suruošė ketvirtąją tautinę stovyklą. (Pirmoji buvo 1928, antroji 1938, trečioji 1948). Skautai suvažiavo iš JAV, Kanados ir Venecuelos. Stovykla įvyko rugpjūčio 15 — 30 d.d. Highland Recreation Area, Pontiac, Mich., netoli Detroito.

● Kanados moksleiviai ateitininkai, suruošę savo stovyklą, išleido specialų vadovą, kur sudėta stovyklos tvarkaraštis, giesmės ir dainos ir savos kūrybos pluoštelis.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas Redaktorau, gražus straipsnis „Bažnyčios žymės“ (Ateities balandžio numeryje). Betgi neiškūmų kelia statistika. Straipsnyje nurodyta, kad nekrikščioniškų religijų gausingiausia yra budistų su 250 mil. narių. O štai kiti du šaltiniai:

1958 World Almanac, New York: budistų — 150 mil., konfucijaus pasekėjų — 300 mil., indų 319, mahometonų — 416.

1956 Bartdsman enciklopedija: budistų — 150 mil., Konfucijaus pasekėjų — 300 mil., indų — 255 mil., mahometonų — 315 mil.

Taigi, abi šios statistikos parodo, kad ne budistai yra po krikščionių gausiausi. Jų net randa mažiau, nei straipsny pažymėta. Užtat almanache nurodytas mahometonų skaičius labai priartėja prie katalikų skaičiaus.

Aiškumo ir tiesos dėlei visgi turėtų būti parodyta, iš kokių šaltinių paimta straipsny panaudota statistika ir kuo ji teisingesnė už kitur naudojamą.

Kam, kam, o jaunimui skiriamas straipsnis turėtų būti visuomet tikslus ir teisingas.

Su augšta pagarba

Juozas Sakalauskas,
Miunchenas, Vokietija

TURTINKIME KALBĄ IR STILIŲ

ČIUKAS DĖLIS

Pastaraisiais laikais spaudoje pasirodė labai girtinas stilistikos reiškiny. Būtent, vartojami vaizdingi ir įvairūs išsireiškimai apibūdinti tiems patiems dalykams.

Štai, pavyzdžiui, "Akademinėse Prošvaistėse" neseniai skaitėme (pavardės pakeistos apsaugoti nenusikaltusiems):

Jonas Bunka vedė Onutę Starvytę... Julė Kringelaitė ištekojo už Antano Sluogsnio... Juozas Buobas ir Danutė Kutenytė sukūrė šeimą... Vytautas Pumpalas ir Bronė Skaidriūtė priėmė moterystės sakramentą... Kazys Skirgyla ir Zosė Pagiriūtė sumainė žiedus... ir t.t.

Siūlome daugiau šitokio prasmingo fakto aprašymų:

Jonas Bunka paveldėjo Onutės Starvytės kraitį... Julė Kringelytė ir Antanas Sluogsnis išsinuomavo vieną butą... Juozas Buobas ir Onutė Kutenytė sunėšė čemodanus į vieną kambarį... Vytautas Pumpalas ir Bronė Skaidriūtė nulipo nuo presbiterijos laiptų Apreiškimo bažnyčioje... Kazys Skirgyla viešai pasižadėjo mylėti ir globoti Zosę Pagiriūtę iki jis arba ji numirs... ir t.t.

Kitas sveikintinas stilistikos reiškiny pastebimas Sporto skyriuose, kur ne tiek įvairumo, kiek vaizdingumo apstu. Štai skaitome:

ASK Lituanika nuskriaudė Žaibą 62:51... Šoliūnas nuskriaudė Nasvytį 3:1 (21:18 etc.)... Clevelando moterys nuskriaudė jaunutes Perkūno atstoves 2:1 (15:10 ir t.t.).

Siūlome vartoti stilistinių pakaitalų, vaizdingų ir įvairių:

ASK Lituanika išpėrė kailį Žaibui 62:51... Šoliūnas suglamžė Nasvytį 3:1... Clevelando moterys apterliojo jaunutes Perkūno atstoves 2:1... Kovas apipylė gazolinu ir padegė Vyties komandą 70:15... Rutelionienė išgrežė ir numetė Barzdukaitę 3:0... New Yorko klubas susileido prieš Čikagos kovotojus 40:30... Vaitonis apkasė ir aptrypė Andersoną baigminėj partijoje... ir t.t.

Būtų gerai, jei mūsų spaudos atstovai ir kitus faktus šitaip vaizdžiai ir įvairiai aprašytų. Kas pavasarį gražus būrys akademikų įgyja laipsnius, baigia studijas. Pagerbkime juos nesiversdami banalumuais. Rašykime:

Jonas Kuras įžengė į inteligentų eiles... Birutė Milkytė galutinai parsinešė namo piną iš Illinois universiteto suolo... Vytautas Ran-

das sėkmingai apleido Western Reserve universitetą... Juozas Pilys pakratė Chicagos universiteto dekanui studijų baigimo ranką... Onutė Sūrytė, paskutinius keturis metus praleidus Roosevelt kolegijoje, šią vasarą pradės dirbti rimtą intelektualinį darbą... ir t.t.

Stilistikos svarbą turėdami minty, ypač mes, jaunieji žurnalistai, turime mokytis iš savo vyresniųjų vaizdingumo ir įvairumo. Atsiverskime kiekvienos dienos dienraštį ir rasime daug stilistikos vaizdingumo perlų. Štai "Draugo" gegužės 19 nr. skaitome su žavesiu:

"Zosė ir Pranas Mambai (pavardės pakeistos, Red.) jaučiasi gyvenime jau pažengę žingsnį pirmyn". (Atseit, jų duktė ir žentas susilaukė pirmojo kūdikio). Ne tik vaizdinga ir subtylu, bet ir priverčia skaitytoją pagalvoti ir susimąstyti. Jei reportuojame tokias gyvybines statistikas, vėl mokykimės iš "Draugo" ir niekad nepasitenkime parašydami: B. ir C. Durplai susilaukė dukrelės". Rašvime būtinai: "...susilaukė gražios dukrelės", arba "gyvos dukrelės". Jei kas gi susilaukia sūnaus, rašykime: "...susilaukė protingo sūnaus". Skaitytojams, o ypač susilaukusiems, tai labai patiks.

Žodžių, kada berašome apie tuos pačius ar panašius faktus, visuomet saugokimės nevartoti tų pačių ar panašių išsireiškimų. Tada ne tik mūsų žurnalistiška kalba bus sklandi ir stilinga, bet ir bendrai mūsų spaudos pastangos bus prasmingos ir reikšmingos bendruomeninio gyvenimo plotmėje.

Gali uždusti

Žmogus, eidamas keliu, pamatė, kad vienas vyras riša virvę aplink savo juosmenį ir bando pasikarti.

— Prieteliau, jei nori pasikarti, dėk virvę ant kaklo, — tarė keleviš.

— Kvaily, galiu uždusti! — atsakė "pakaruoklis".

Paaiškinio

Kartą jaunutis ateitininkas klausia kuopelės globėją sendraugį:

— Kas tai yra stebuklas?

Sendraugis stipriai patempė jaunučio ausį ir klausia:

— Ar skauda?

— Skauda, labai skauda! — susuko jaunutis.

— Tai būtų stebuklas, jei ne-skaudėtų, — atsakė sendraugis.

Daug triukšmo

Persigandęs žydelis įbėga policijos raštinėn šaukdamas:

— Ui, gevalt! Banditai tris žmones užmušė!

— Kas, kur ir kokius žmones?

— Ui, mane ir dar du, Joškę ir Abraomą. Jie netrukus čia pribus...

Atsakymas smalsiam

Smalsus žmogelis, pamatęs ant savo kaimyno kaktos didelę žaizdą, paklausė:

— Tavo kakta prakirsta. Ar kas smarkiai uždavė?

— Tai kaip tai atsitiko?

— Pats sau įkandau.

— Pats sau įkandai? Ką tu čia kalbi? Kaip tu galėjai taip augštai sau įkasti?

— Nagi, kvalliuok, užsilipau ant kėdės!..

Naujas asilas

— Tai tu mane myli? O mano mama dar šiandien sakė, kad nė vienas asilas manes nepamils. Pasirodo, mama apsiriko!..

Pas dantų gydytoją

Kiek tamsta imate už danties ištraukimą?

— Penkis dolerius.

— Vaie! Už vieną minutę darbo tiek pinigų!

— Jei tamstai patinka, aš galiu tą patį danti traukti pusę valandos, — atsakė gydytojas.

Teisme

— Ar tamsta jau vedes?

— Blogiau, pone teisėjau.

— Ar nevedes?

— Blogiau.

— Gal našlvs?

— Dar blogiau, pone teisėjau.

— Tai kaip, pagaliau?

— Antrą kartą vedęs...

Greit sugrįžta

Vyras: — Ko verki, brangioji? Juk neilgam išvažiuoju: tik vienam mėnesiui.

Žmona dar labiau verkdamas: — Pažistu aš tave. Sakai, mėnesiui išvažiuoii, o žiūrėk — už savaitės jau ir sugrįžti!..

Išbūrė

— Ką tau pasakė čigonė?

— Pasakė, kad turėsiu nuostolį.

— Na, ar išsipildė pranašavimas?

— Žinoma, kad išsipildė: kai tik ji išėjo, tuoj pastebėjau, kad nebėra auksinio laikrodžio!..

ŠACHMATAI

Rašo K. Merkis

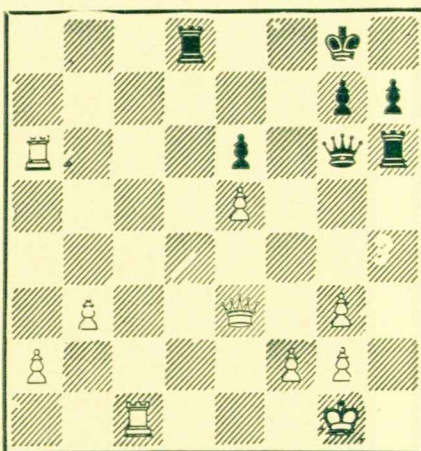
P. Vaitonis, Kanados šachmatų čempionas, kvalifikavosi į tarpzonines šachmatų p-bes Jugoslavijoje, kaip vienos iš 9 pasaulio zonų nugalėtojas, vienok i tas p-bes negalėjo nuvažiuoti. Jo vieton dalyvauja antrasis iš Kanados p-bių — vengras Geza Fuster. JAV atstovauja 15-metis Bobby Fischer ir J. Sherwin abu iš New Yorko. Sherwin nuvažiavo vieton didmeisterio S. Reshevskio. B. Fischer sulošė lygiomis su garsiuoju Sovietu S-os didmeisteriu Bronšteinu. Iki p-bių pabaigos jis nustebins tur būt dar ne vieną didmeisterį, sukurdamas jiems gerą pirtį.

Gediminas Kuodis, 14-metis Bostono šachmatininkas, šių metų didžiojo Bostono p-bėse iškovojo Bostono čempiono vardą B. klasėje. Kitas Kazio Merkio mokinys Gediminas Šveikauskas, 19 metų, dalyvaudamas A klasėje sulošė lygiomis su Bostono p-bių nugalėtojais: meistru John Curdo ir J. Goldsteinu. Prieš tai Massachusettso p-bėse G. Šveikauskas įveikė savo mokytoja K. Merki, kai pastarasis nesutiko priimti pasiūlytų lygiųjų.

JAV "Open" p-bes laimėjo Cobo Arteaga iš Havanos su 10-2 tašku. Larry Evans, Steinmeyer ir Donald Byrne po 9½ tašku. A. Bisguier ir A. Kaufman abu iš N. Yorko po 9:3 tašku.

Amžino šacho (Perpetual check) reikšmė itin vertinga, kai priešininkas turi medžiaginės persvaros ir nebedvejoja dėl laimėjimo. Pasikartojantis gi šachavimas veda į lygiąsias. Labai būdingas pavyzdys nutiko Montrealy, kai prieš kelias savaites Montrealio čempionai Joyner-Reiter davė simultaną miesto žaidėjams. Maurice Tranquille benagrinėdamas savo padėtį, įžiūrėjo nuostabų išsigelbėjimą. Diagramoje pavaizduota toji padėtis. Sekė tokie ėjimai: 1... Bh1+ 2.K:B Bd1+ 3.B:B Vh5+ 4.Kg1 V:B+ 5.Kh2 Vh5+ ir amžinas šachas, t.y., lygios.

Tranquille

Joyner-Reiter

Meisteriai laimėjo iš viso 20 partijų, tris pralošė ir 3 baigė lygiomis. Vienas iš trijų laimėtojų buvo lietuvis Jonas Viliušis.

LITUANUS KREIPIASI

Daugeliui lietuvių jau žinomas faktas, kad paskutinių 5 metų bėgyje JAV-se gyvenęs lietuviškas akademinis jaunimas gražiai pasidarbavo svetimtaučių informacijos srityje. Pačiu stambiausiu laimėjimu laikytinas periodinis LITUANUS žurnalo leidimas. Keturi kartus metuose šis leidinys lanko universitetines bibliotekas, įtakingus asmenis, kurie mums yra parodę simpatijų, ir tuos tautiečius, kurie šiame krašte gimę tėvų kalbos nebe-moka, bet savo lietuviška kilme domisi. Nėra abejonės, kad LITUANUS yra radęs savo pripažinimą daugelyje tų asmenybių, kurios mūsų tautai yra reikšmingos; tam yra visa eilė įrodymų. Apibendrinant tenka pastebėti, kad LITUANUS vis ryškiau tampa pagrindiniu lietuviškos kultūrinės informa-

cijos šaltiniu svetimtaučiams, nes daug kas rašo redakcijai įvairiausiais lietuviškus ir Lietuvą liečiančiais klausimais.

Tačiau LITUANUS nėra vien tik studentų rūpestis; iš esmės jis turi būti visų lietuvių leidiniu. Kaip tai suprasti? Tiksliausia būtų išsąmoninti sričių susiskirstymą. Mūsų vyresnieji intelektualai savo rašiniiais žurnalui duoda informacinį pagrindą. Jų žinios, jų mintys ir svarstymai žurnalo skilčių forma perduodami svetimtaučiams. Technikinį redagavimo ir administravimo darbą ant savo pečių neša studentija. Darbas plačiašakis; jau vien faktas, kad kasmet išleidžiama apie 20,000 egz., rodo informacinių pastangų apimtį. Plačioji lietuvių visuomenė į LITUANUS leidimą įsitraukia savo konkrečia

ADMINISTRACIJA RAŠO

Dėdės Juozo darbeliai

Kun. J. Šeškevičius — Dėdė Juozas — Sao Paulo, Brazilijoje moksleivių ateitininkų kuopą išaugino iki 70 narių. Visi skaito Ateitį ir visi yra atsilyginę prenumeratą iki 1959 metų sausio 1 d. Didesnė dalis kuopos narių gimę Brazilijoje, bet kalba gražiai lietuviškai. Ačiū Dėdei Juozapui už triūsą ateitininkijos ir lietuviybės labui. Ateities skaitytojų eilėje tavo kuopa yra pirmoje vietoje.

Šv. Pijus X

knygos prašo Vasario 16-sios ir Saulečių gimnazijos ateitininkai. Jau trims ateitininkams tą labai jiems reikalingą knygą nupirko ir pasiuntė Ona Jankevičiūtė, didelė visokio kultūrinio darbo rėmėja, dabar gyvenanti New Yorke.

Federacijos Valdyba būtų labai dėkinga visiems tiems geradariams, kurie galėtų šią akciją paremti. Kas užsakys Šv. Pijus X knygą kitų kraštų ateitininkams, tekainuos knygą tik 2.00 dol.

Pinigus siųsti: ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Pridėkite knygos gavėjo adresą, mes išsiųsime. Iš anksto visiems dėkojame.

Federacijos Valdyba

Dėdės Juozo moksleiviai ateitininkai Šv. Pijaus X knygos įsigyti nebepajėgia, todėl, kad dėl dolerio aukšto kurso jiems ji kainuoja trijų darbo dienų uždarbį. Jis būtų labai dėkingas, jeigu atslrastų geradarių, kurie jo moksleiviams knygą nupirktų. Tam reikalui Atkų Federacijos Valdyba daro didelę nuolaidą ir knygą tekaštuoja tik 2.00 dol.

materialine parama; be jos studentų pastangos negalėtų tapti realybe. Taip 3 darbo plotmės ir apima visą lietuvišką visuomenę.

Rugsėjis yra paskelbtas LITUANUS vajeaus mėnesiu. Tad plačioji visuomenė kviečiama į talką. Kartą metuose jaunimas kreipiasi į savo vyresniuosius dėl talkos. Išgirsime jų prašymą ir nelikime abejingi, nes ši parama tikrai prasminga. Nukreipkime visas aukas, prenumeratas, patarimus, pagaidavimus šiuo adresu:

LITUANUS

916 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

V.

VYTAUTO AUGUSTINO
LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS
L I E T U V A

YRA GERIAUSIA DOVANA ĮVAIRIOMS PROGOMS

Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, nežiūrint, kas kokia kalba bekalbėtų.

Albumas L I E T U V A yra gražiausia dovana vardinių ir gimtadienių progomis.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.

Užsakymus siųsti:

A T E I T I S ,
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

K a i n a 6 d o l .

A T E I T I N I N K E , ar turi savo bibliotekoje

PROF. STASIO ŠALKAUSKIO

ATEITININKŲ IDEOLOGIJA

ALFOS SUŠINSKO

JAUNYSTĖS MARŠĄ

NAUJĄ LEIDINĮ

ŠV. PIJUS X.

ATEITININKŲ SĄJŪDŽIO ĮKVEPĖJO GYVENIMO IR VEIKLOS BRUOŽAI.

ŠIUOS LEIDINIUS GALIMA UŽSISAKYTI ATEITIES ADMINISTRACIJOJE, PRI-
SIUNČIANT \$3.00 UŽ ATEITININKŲ IDEOLOGIJĄ IR ŠV. PIJUS X IR \$2.00 UŽ
JAUNYSTĖS MARŠĄ.

Platintojams duodama 25% komiso

ATEITIS, 1958 M. NR. 7

30.725.108